

»Rizična« tekma, ki to ni bila

ALEKSANDER KOREN

O nogometnem derbiju med Triestino in Krasom najprej to: kakovost ponedeljkove predstave ne obeta ničesar dobrega in lahko le upamo, da se bosta obe moštvi rešili pred izpadom. Če upoštevamo, da igra v »serie A« tudi Cesena in Empoli, bi bilo za Triestino res klavarno, ko bi izpadla v peto, deželno ligo. Tretji izpad iz lige D po eni sami sezoni igranja v njej, bi tudi za Kras pomenil polom.

Seveda pa je ponedeljkova tekma imela tudi svoj simbolični pomen, saj se v Trstu še ni zgodilo, da bi mestni nogometni primat Triestine ogrožal slovenski klub. Takšna tekma bi se pred nekaj desetletji pomenila resno grožnjo za varnost in bi bila uvrščena med »rizične«. Ker je za nogometno navijanje značilen določen primitivizem, je nekaj zaskrbljenosti vladalo tudi za ponedeljkovo tekmo. Beseda vleče besedo in se požar lahko hitro zaneti. A se ni zgodilo nič. Posebno pohvalo zaslužijo navijači Krasa, ki so - kot so napovedali - navijali »za« in ne »proti«, vihrali pa samo klubske zastave. Nacionalne ne sodijo na ligaške tekme, temveč le na tekme, na katerih nastopajo državne reprezentance. Koga predstavlja NK Kras, ki se je v mesto pripeljal z avtobusom ZSŠDI, je jasno samo po sebi. Zato so izpadli pomilovanja vredni najbolj goreči privrženci mestnega kluba, ki so prepevali himno in vihrali s trobojnicami.

Pred tekmo nas je v uredništvu obiskal novinar televizijskega velikana Sky, ki bo o »tekmi leta« pripravil reportažo. Vprašal me je, kako Slovenci doživljamo to tekmo. Odgovoril sem mu, da smo pač lahko ponosni, da imamo svoje moštvo v D ligi (mimogrede, je šele četrta liga, a med četrtimi ligami v Evropi najbrž najmočnejša), da pa sam tekme ne razumem kot dvoboj med Italijani in Slovenci, kvečjemu kot dvoboj med mestnim in podeželskim klubom, saj igra za Kras, poleg zamejskih Slovencev in Slovencev iz Slovenije, celo več italijansko govorečih Tržčanov kot jih premore Triestina. Med mestnimi Slovenci pa je več takih, ki od vedno navijajo za Triestino. Mednje sem v otroštvu in svoji mladosti sodil tudi sam.

Zdi se mi, da je v tem duhu doživljala tekmo tudi večina ljudi na stadionu.

HONGKONG - Na desettisoče ljudi že več dni od Pekinga zahteva politično svobodo

Množični protesti proti lažni demokraciji

ISTAT - Mladinska brezposelnost rekordna Italija najbrž v recesiji tudi v tretjem četrtletju

RIM - Italijanski bruto domači proizvod (BDP) se je po vsej verjetnosti skrčil tudi v letošnjem v tretjem četrtletju. Tako je včeraj sporočil osrednji italijanski statistični zavod Istat na osnovi najnovejših podatkov o gospodarskih gibanjih. To je potrdil gospodarski minister Pier Carlo Padoan, ki je po večrajšnji seji vlade dejal, da bo italijanski BDP letos predvidoma nazadoval za 0,2 odstotka. Kljub temu naj bi javni deficit ne prestopil meje 3 odstotkov BDP.

Medtem je Istat včeraj objavil, da se je splošna stopnja brezposelnosti v Italiji avgusta znižala za 0,3 odstotka v primerjavi z julijem 2014 in za 0,1 odstotka v primerjavi z avgustom 2013. Izstopa pa negativen podatek, da je stopnja mladinske brezposelnosti avgusta dosegla 44,2 odstotka, kar je nov negativen rekord. Med članicami EU sta v tem oziru na slabšem edinole Španija in Grčija.

HONGKONG - Prvi mož Hongkonga Leung Chun-ying je včeraj pozval protestnike, da prenehajo z demonstracijami v mestu, ki se jih udeležuje na deset tisoče ljudi in so dobesedno ohromili dele mesta. A protestniki se ne dajo in še naprej zahtevajo njegov odstop ter da jim Kitajska zagotovi pravo demokracijo.

Najhujši protesti v Hongkongu po vrnitvi tega mesta Kitajski izpod britanske krone leta 1997 so izbruhnili, ker se je Peking prejšnji mesec odločil, da ne bo upošteval obljube, da bodo Hongkonžani lahko leta 2017 svojega voditelja volili na neposrednih volitvah. Prepustil bi jim zgolj izbiro med dvema ali tremi kandidati, ki bi jih ponudil Peking. Tudi britanski premier David Cameron je včeraj spomnil Kitajsko na zaveze, ki jih je sprejela leta 1997.

Na 11. strani

GORICA-NOVA GORICA - EZTS GO

Pet milijonov za soški park in pet za čezmejno zdravstvo

GORICA-NOVA GORICA - Pet milijonov evrov za soški park in še pet milijonov za čezmejno zdravstvo. Gre za prvi uspeh EZTS GO oz. za prva sredstva, ki jih je pridobilo združenje občin Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Za projekt soškega parka so sicer zaprosili za 6 milijonov evrov, za projekt s področja zdravstva pa za 8 milijonov evrov, tretje projektno področje, ki so si ga zastavili - Promet, pa ni bilo odobreno. Kljub temu vsi trije župani, Etторе Romoli, Matej Arčon in Milan Turk, ter Robert Golob, predsednik skupščine, in Sandra Sodini, direktorica EZTS GO, poudarjajo, da gre za zgodovinski dosežek za tri obmejne občine.

Na 12. strani

DOBERDOB Ponudijo sadje in pograbi iz rok denar

DOBERDOB - Ponudijo ti zaboj sadja in zelenjave po zelo nizki ceni, ko jim nameravaš plačati, pa ti iz rok pograbi denar, ki ga imaš pri sebi. Spretni tatovi se potikajo po goriški pokrajini in v zadnjih dneh so obiskali tudi Doberdob. Enemu domačinu so ukradli sedemdeset evrov, drugemu so jih pobrali dvajset. Neznana tatova sta po besedah domačinov stara okrog štirideset let in precej postavna, tako da srečanje z njima ni ravno prijetno.

Na 12. strani

TRST - V mestu pa je tudi vse več nezakonitih taksijev

Ostra konkurenca med taksiji in avtobusi iz Italije in Slovenije

TRST - Tržaški taksisti opozarjajo institucije, da je vse več nezakonitih taksijev z vozniki, ki nimajo niti napisane niti dovoljenja in seveda ne plačujejo davkov. Poleg tega jih moti konkurenca taksistov iz Slovenije, ki po njihovih besedah kršijo pravila in z nižjimi tarifami »vdirajo« na njihovo ozemlje. Slednji primeri so resnici na ljubo znani in tržaški občinski odbornik Edi Kraus potrjuje, da problem obstaja. Ostra konkurenca pa je značilna tudi za zasebne avtobusne prevoznike: italijanska podjetja trdijo, da slovenski prevozniki ne plačujejo davka na dodano vrednost IVA, naša sogovornika pa te očitke (kar se tiče njihovih podjetij) zavračata.

V Neaplju dvojezična spominska plošča za slovenskega partizana

Na 2. strani

Repentabor: kmalu nova javna razsvetljava

Na 5. strani

Pokrajina Trst: denar prvenstveno za šole

Na 5. strani

Afganistanski begunci se vračajo k Soči

Na 12. strani

SLOVENIJA - Po odstopu državnega sekretarja Lebna in izstopu Dobovška

Cerar: Govorice o nesoglasjih v SMC so res tragikomične

LJUBLJANA - Premier Miro Cerar meni, da je odstop Jureta Lebna s funkcije državnega sekretarja na ministrstvu za okolje ustrezna rešitev, ki jo spoštuje. Ob tem je pred sejo izvršnega odbora SMC znova odločno zavrnil namigovanja o nesoglasjih v SMC. Stvar je dejansko tragikomična, pravi Cerar in dodaja, da so izjave o spornih mrežah v stranki nesprijemljive.

Eden najvidnejših soustvarjalcev SMC Bojan Dobovšek je namreč ob nedavnem izstopu iz SMC dejal, da v stranki ni mogel več uveljavljati svojih načel. Pri tem je navedel boj proti korupciji, odpravljanje vpliva neformalnih mrež in opozarjanje na finančno kriminaliteto, na to dejstvo pa da kaže »vse, kar se dogaja v Sloveniji, v stranki in povsod«.

Cerar se je pred včerajšnjo sejo izvršnega odbora stranke na to odzval z besedami, da »kakršnakoli izjava o omrežjih seveda ni sprejemljiva, ne zame ne za stranko«. Ocenil je tudi, da se je Dobovšek za izstop iz SMC odločil, ker je v primeru uspeha stranke na volitvah »videl svojo dejavnost predvsem v izvršni veji oblasti«. Sam pa je kot predsednik vlade ocenil, da je Dobovšek zelo koristen v poslanski skupini, v kateri Dobovšek tudi ostaja. Če pa je Dobovšek opozoril na to, da SMC ne zasleduje več svojih načel, naj pojasni, kaj je mislil s tem, je še pristavil Cerar. Dobovškove izjave po njegovi oceni niso šle v smeri, da bi se klientelizem ali karkoli podobnega pojavljalo v stranki, pač pa v Sloveniji.

Tako je zavrnil navedbe, da so v stranki odvetniško-finančne naveze. Sicer pa zelo dvomi, da je Dobovšek kaj takega neposredno izjavil ali sploh lahko mislil. Kategorično Cerar zavrača tudi namigovanja, da v stranki obstajajo struje ali razkoli. Po njegovih besedah so popolna izmišljotina navajanja, da je v sporu s finančnim ministrom Dušanom Mramorjem in s pravosodnim ministrom Goranom Klemenčičem. »Mislim, da je popolnoma jasno, da SMC deluje povsem normalno, enotno in da ni nobenih težav. Vse te nesnice zavračam, jih je pa enostavno že toliko, da je treba biti prav zelo aktiven, da jih sprti vse zavrnemo,« je povedal Cerar.

Cerar je odgovarjal tudi na vprašanja o Lebnovem odstopu s funkcije državnega sekretarja na ministrstvu za

okolje in prostor, potem ko so se pojavili očitki glede njegovega magisterija. Kot je dejal, bi nadaljevanje Lebnevega dela na tej funkciji »lahko na nek način pomenilo motnjo v delu ministrstva in vlade«. Ob tem je spomnil, da je Leben odstop ponudil po današnjem razgovoru z njim. Ni pa Cerar konkretno odgovoril na vprašanje, ali Leben ostaja član izvršnega odbora SMC. Dejajle, da bodo razpravo o Lebnovem položaju v stranki opravili »v primernem času«.

Vprašanje, ali bo novega državnega sekretarja vnovič predlagala SMC, pa bodo reševali z DeSUS ter ministrico za okolje in prostor Ireno Majcen, ki je iz kvote DeSUS. Leben se je po Cerarjevih besedah na tem mestu pojavil zaradi svojega strokovnega znanja in je pomenil dodano vrednost na ministrstvu. Če bo DeSUS za to funkcijo našla svojega kandidata, temu v SMC po Cerarjevih besedah ne bodo oporekali.

Miro Cerar se ne strinja s tistimi, ki trdijo, da prihaja do razkola v njegovi stranki

ARHIV

ZADEVA PATRIA - Seja vrhovnega sodišča Razprava bi lahko trajala več dni

LJUBLJANA - Seja senata vrhovnega sodišča, ki odloča o zahtevah za varstvo zakonitosti v zadevi Patria, se bo nadaljevala danes. Vrhovni sodniki so zasedanjem začeli včeraj, možno pa je, da bo razprava trajala več dni. Za razpravo imajo ta teden poleg srede na voljo še petek, lahko pa se določi še dodatne datume.

Senat sestavlja pet sodnikov vrhovnega sodišča, predseduje mu predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša, ki ga je zagovornik obsojenega predsednika SDS Janeza Janše, odvetnik Franci Matoz, skušal dvakrat neuspešno izločiti v tej zadevi. Sodnica poročevalka je Vesna Žalik, v senatu pa sedijo še Maja Tratnik, Marko Šorli in Damijan Florjančič. Žalikova je danes na seji predstavila zadevo in glavna vprašanja, s katerimi se je soočila, nato je senat začel razpravljati.

Prvostopenjsko sodišče je junija lani predsednika SDS Janeza Janšo, brigadirja Toneta Krkoviča in prokurista Rotisa Ivana Črnkoviča obsodilo za kazniva dejanja, povezana z dajanjem ali sprejemanjem daril za nezakonito posredovanje v postopku izbora in nakupa finskih osemkolesnih oklepnikov. Višje sodišče je prvostopenjsko sodbo potrdilo konec aprila letos, s čimer je sodba postala pravno močna. Janšo, ki je bil v času podpisa pogodbe o nakupu patrij predsednik vlade, je sodišče obsodilo na dve leti zapore, Krkoviča in Črnkoviča pa na 22 mesecev.

Janša in Krkovič kazni že prestajata, Črnkoviču pa je bil nastop prestajanja kazni preložen na 4. oktober. Ljubljansko okrajno sodišče, ki je pristojno za poziv na prestajanje kazni, do včeraj ni prejelo ponovne prošnje za odlog.

NEAPELJ - Veleposlanik Mirošič in župan De Magistris Odkrila ploščo v spomin na partizana Miroslava Žvaba

NEAPELJ - Veleposlanik Republike Slovenije v Italiji Iztok Mirošič in neapeljski župan Luigi De Magistris (na posnetku) sta včeraj na procelju njegovega zadnjega domovanja v Ul. Cisterna dell'Olio 5 v Neaplju odkrila dvojezično spominsko ploščo Miroslavu Žvabu, ki je bil v Italiji znan z imenom Federico, med drugo svetovno vojno pa je odigral pomembno vlogo pri vodenju osvobodilnega gibanja v t.i. »štirih dneh Neaplja« med 27. in 30. septembrom 1943.

Miroslav Žvab, ki je bil rojen v Kozljah pri Sežani, je zadnja leta življenja preživel v Neaplju. Med 27. in 30. septembrom 1943 je v mestu prišlo do ljudske vstaje in izgona nemškega okupatorja, ki je bil prisiljen

Vučić bi se rad z Renzijem sestal v Trstu

BEOGRAD - Srbski premier Aleksandar Vučić je v intervjuju za oddajo deželne mreže RAI za FJK izrazil željo, da bi se z italijanskim kolegom Matteom Renzijem sestal v Trstu. Diplomaciji obeh držav pripravljata dvostranski vrh, kje bo srečanje, pa še ni znano. Vučić je glede svoje želje še dejal, da se zaveda, da je on predsednik vlade majhne države, Renzi pa vodi veliko, zato je odločitev o tem, kje se bosta sestala, v Renzijevih rokah.

Julija letos sta predsednico Furlanije-Juljske krajine Deboro Serracchiani v Beogradu sprejela srbski predsednik Tomislav Nikolić in zunanji minister Ivica Dačić.

Konec tedna v Lipici mednarodna razstava psov

LIPICA - V soboto in v nedeljo bosta na hipodromu Kobilarne Lipica mednarodni razstavi psov Koper I in Koper II 2014 v organizaciji Kinološke zveze Slovenije. Sodnikom in obiskovalcem se bo predstavilo več kot 1.600 psov približno 150 različnih pasem iz več kot 20 držav. Prireditev se bo tako v soboto kot v nedeljo začela ob 9.30, popoldne ob 17. uri pa bo še revija najlepših psov z razstave.

BLIŽNJI VZHOD - Po včerajšnjem poročanju slovenskih medijev V Siriji že pred časom v bojih umrl slovenski državljani

LJUBLJANA - Več slovenskih medijev poroča, da je bil na bojišču v Siriji že pred več meseci ubit slovenski državljani. Na policiji so za STA pojasnili, da razpolagajo s podatkom, da naj bi v Siriji izgubil življenje slovenski državljani, a tega zaradi razmer niso mogli potrditi. O tem, ali je bil ubit na bojišču, policija doslej ni prejela uradnega obvestila.

Vodja konzularnega sektorja na zunanjem ministrstvu Andrej Šter pa je pojasnil, da tudi pri njih te novice ne morejo potrditi. Zaenkrat je vse na ravni domnev, brez uradne potrditve, zato se s tem doslej niso ukvarjali. Za ukrepanje konzularnega sektorja MZZ, kot je npr. obveščanje svojcev, bi namreč morala najprej priti ustrezna informacija oziroma potrditev s strani sirskih obla-

sti, ki pa je ni bilo. Na vprašanje, ali je morda prošnja za pomoč na MZZ prišla s strani svojcev ubitega oz. pogrešanega Slovenca, je Šter odgovoril, da misli, da tudi te ni bilo.

Kot pišeta spletna portala Planet Siol.net in 24ur.com, naj bi po neuradnih informacijah v Siriji pred pol leta umrl Slovenec Jure Korelec, ki se je tam boril na strani islamskih ekstremistov. Po pisanju 24ur je v Sirijo odpotoval s skupino Slovencev sredi julija lani, a se edini od peterice ni nikoli vrnil. Poleg njega so bili v skupini še Rok Žavbi, Boštjan Skubic, Rok Šogorič in Matevž Cvetkovič. Vsi štirje naj bi se iz Sirije v Slovenijo vrnili po mesecu in pol, a Korelec, kot so za 24ur neuradno potrdili iz krogov blizu slovensko varnostno-obveščevalnih virov, se nikoli ni.

Korelec je po poročanju Planet Siola mlajši od 30 let, prihaja iz Zgoranje Senice pri Medvodah. V islam naj bi se spreobrnil pred dobrim letom dni zaradi nesrečne ljubezni. Uril naj bi se pri imamu Bilalu Bosniču v Bužimu v BiH, od tam pa je prek Turčije odpotoval na bojišča v Sirijo. Po podatkih obveščevalcev se je bojeval v mestu Raka, prestolnici kalifata, ki so ga razglasili džihadisti Islamske države.

Televizija Slovenija pa je včeraj poročala, da je bil ubit po neuradnih podatkih star nekaj več kot 20 let. V Sirijo naj bi se odpravil okoli novega leta in se tam pridružil upornikom, ki so se borili proti režimu predsednika Bašarja Al Asada. Ubit naj bi bil aprila. Kot so še poročali, naj bi se mladenič že pred časom spreobrnil v islam in sprejel muslimansko ime Jusuf. (STA)

zapustiti Neapelj še pred prihodom zavezniških sil. Žvab je bil v tistem času zaradi mučenj, ki jih je prestajal v Trstu, kljub obsodbi na konfinacijo hospitaliziran v Neaplju. Tu je proti pričakovanju okrevljal in izoblikoval protifašistično skupino. Jeseni 1943 je postal eden od voditeljev vstaje v neapeljski četrti Vomero. Kot je navedel Filippo Caria, eden od pobudnikov postavitev spominske plošče, je bil Žvab »političen obraz vstaje« ter dobitnik zlate nagrade za vojaško hrabrost.

Slovenski veleposlanik Iztok Mirošič je pred odkritjem govoril o Žvabovem življenju in poudaril, da njegov primer lahko služi še za dodatno okrepitev vezi na vseh področjih med Slovenijo in Italijo.

POKLICNO IZOBRAŽEVANJE - Včeraj zadnje srečanje s sindikatom na deželnem uradu

Pri Ad formandumu bodo res prepolovili število zaposlenih

TRST - Na sedežu deželne uprave je bilo včeraj na vrsti še zadnje srečanje med vodstvom socialnega podjetja Ad formandum, sindikatom FLC-CGIL in predstavniki deželnega odborništvaja za izobraževanje, ki so odigrali vlogo posrednikov. Med sindikatom in vodstvom podjetja iz skupine KB1909, dejavnega na področju poklicnega izobraževanja pa ni prišlo do dogovora, na osnovi katerega bi vsaj delno omilili drastične varčevalne ukrepe podjetja. Obveljal je torej začetni predlog, ki predvideva prepolovitev števila uslužbencev. Odpustili naj bi torej 9 od skupnih 18 zaposlenih v podjetju.

Deželni referent sindikata FLC-CGIL Maurizio Battistutta, ki že več let sledi temu primeru, včeraj ni bil dosegljiv po telefonu. Direktor Ad formanduma Massimiliano Iacono je dejal, da sta bili možnosti dve: »Lahko bi prišlo do dogovora ali pa ne. Na koncu ga ni

bilo.« Povedal je, da je sindikatu predlagal tehnično rešitev, s katero sicer ne bi takoj ohranili delovnih mest, a bi vsaj omogočila, da bi pet uslužbencev ostalo nekaj mesecev na čakanju. »S sindikatom je dialog v resnici dober, žal pa moramo sprejeti težke odločitve. V prihodnjih tednih se bomo s sindikatom še slišali, dialog se nadaljuje,« je dejal Iacono. Uslužbenca bodo morali zdaj razvrstiti v lestvico in z njimi opraviti posamezne pogovore.

Iacono je tudi včeraj ponovil, da deželna uprava zamuja s sredstvi iz Evropskega socialnega sklada: »Ko bi dala zdaj na razpolago sredstva in ne marca 2015, bi bila slika tudi v našem podjetju drugačna.« Sistem poklicnega izobraževanja je v krizi in ga je treba vsekakor na novo premisliti, meni Iacono. Podobno stališče sta pred tedni zavzela tako sindikat CGIL kot deželna odbornica Loredana Panariti. (af)

Direktor Ad formanduma Massimiliano Iacono pravi, da se je položaj poslabšal zaradi zamud z razpisi za sredstva iz evropskega socialnega sklada

ARHIVSKA SLIKA

DEŽELNI SVET - Razprava o reformi deželnega zdravstvenega sistema

Začetek v znamenju protesta

Pred deželno skupščino protestiralo približno sto ljudi, ki so se jim pridružili tudi številni župani iz Furlanije - Danes nadaljevanje razprave

TRST - Razprava o reformi zdravstvenega sistema v Furlaniji-Juljski krajini se je včeraj v deželnem svetu začela s precejšnjo zamudo. Razlog zanjo je bil protest pred deželno skupščino, na katerem se je zbralo približno sto protestnikov, katerim so se pridružili številni župani iz Furlanije (vendar ne vsi), ki so zahtevali, da se bolnišnice Čedadu, Guminu in Maniagu ne deklasirajo, kot to po njihovem prepričanju predvideva reforma, ki jo je pripravila odbornica Maria Sandra Telesca.

Predstavnike protestnikov je skupaj z načelniki svetniških skupin sprejel tudi predsednik deželnega sveta Franco Iacop, ki je poudaril, da Dežela želi vsem prebivalcem zagotoviti kakovostne zdravstvene storitve in to na celotnem deželnem ozemlju. Še pred začetkom razprave o zdravstveni reformi so v deželnem svetu govorili tudi predstavniki protestnikov, nekateri župani, omenimo naj Paola Urbanija iz Humina, Sandra Ballocha iz Čedada in Maura Veneta iz Srednjega, pa so opozorili na konkretne zadeve, ki bodo po njihovem mnenju poslabšale kakovost zdravstvenih storitev v Kanalskih dolinah, Kanalski dolini in Huminskem. Protestu so se pridružili tudi deželni svetniki Roberto Revelant in Giuseppe Sibau (Odgovorna avtonomija), Barabara Zilli (Severna lina) in Roberto Novelli (Naprej Italija).

Avtorica deželne zdravstvene reforme Maria Sandra Telesca je zavrnila pripombe, da je reforma nastala v naglici. Kot pravi odbornica za zdravje, je resnica ravno nasprotna. »Besedilo reforme je sad premišljenega dela in je natančno razčlenjena, kar so priznali mnogi in občasno celo opozicija,« je poudarila Telesca. Dodala je, da so se reforme lotili že takoj na začetku zakonodajne dobe, besedilo pa je nastalo po pogovorih z vsemi zainteresiranimi stranmi. »Neodgovorno pa se mi zdi, da se skuša pri prebivalcih ustvariti vtis, da skušamo ukinjati nekatere storitve in zapirati bolnišnice, ker to preprosto ni res. V resnici si prizadevamo ovrednotiti vsako posamezno bolnišnico, da dobi svojo identiteto in da prebivalcem ponudi kakovostne in varne zdravstvene storitve,« je še poudarila odbornica.

Deželni svet bo danes nadaljeval razpravo o zdravstveni reformi.

Pred deželnim svetom je približno sto ljudi skupaj z nekaterimi župani protestiralo proti domnevni deklasifikaciji bolnišnic v Čedadu, Huminu in Maniagu

FOTODAMJ@N

SENJAM BENEŠKE PIESMI - V petek v Hlodiču predstavitev tretje zbirke besedil

Zbrane pesmi zadnjih 10 festivalov

Knjigo sta, kot pred tem že dve, izdala KD Rečan in KD Ivan Trinko - Letošnji Senjam bo 8. in 9. novembra

HLODIČ - »Pustita nam rože po našim sadit« (po istoimenski pesmi Alda Klodiča, op.a.) je naslov prvih dveh zbirk besedil pesmi prvih dvajsetih izvedb Sejma beneške glasbe, priljubljenega festivala beneške glasbe, ki je od sedemdesetih let dalje bistveno prispeval k razvoju glasbe na Videmskem, nastanku glasbenih skupin pa tudi ohranitvi domačih narečij. Isti naslov nosi tudi tretja knjiga, ki sta jo izdala KD Rečan, pobudnik in stalni organizator Sejma beneške pesmi, ki se letos vrača 8. in 9. novembra, ter KD Ivan Trinko.

Knjigo, ki vsebuje pesmi, ki so jih napisali avtorji, ki so sodelovali na zadnjih desetih izvedbah beneškega glasbenega festivala, bodo predstavili v petek ob 20.30 v občinski Plavi dvorani v Hlodiču (občina Grmek). Zbranih je 117 slovenskih pesmi, ki so jih avtorji iz Terske in Nediških dolin napisali za Senjam beneške pesmi od leta 1996 do leta 2012, ko je bil na vrsti jubilejni 30. Senjam. Starim piscem besedil, kot so na primer Checco Bergnach, Aldo Klodič, Luciano Chiabudini, Franco Qualizza so se pridružili številni novi (Igor Cerno, Beti Strgar, Davide Tomasetig in drugi).

Predstavitvi bo sledil kulturni program, med katerimi bodo zaigrali oziroma prebrali nekaj pesmi. (NM)

Na jubilejnem 30. Sejmu beneške pesmi novembra 2012 je nastopila tudi skupina Razred zase

NM

EVROPSKI PROJEKT Spletni portal o jezikih v Evropi

MARIBOR - Partnerji iz sedmih evropskih držav so v okviru evropskega projekta vzpostavili spletni portal www.lingvo.info, na katerem so zbrane informacije o jezikih v Evropi. Namen portala je spodbujanje zanimanja za jezike ter hkrati predstavitev jezikovnega bogstva v Evropi s ciljem ohranjanja jezikovne raznolikosti in edinstvenosti jezikov.

Spletni portal sta Društvo za evropsko zavest Maribor in Esperantsko društvo Maribor včeraj predstavila javnosti. »Usmerili smo se na to, da vsak jezik predstavimo v njegovi edinstvenosti. V vsakem jeziku smo poskušali najti tisto, kar je na njem res posebnega in kar bi lahko ljudi pritegnilo,« je za STA povedala vodja projektov pri Društvu za evropsko zavest Maja Cimerman Sitar.

Spletna platforma lingvo.info je trenutno na voljo v 18 jezikih in se sproti nadgrajuje. Zaenkrat je predstavljenih okoli 30 jezikov, poleg uradnih tudi esperanto in manjšinski jeziki, kot je na primer romščina. Na portalu je predstavljena tudi slovenščina, med njenimi posebnostmi pa sta navedena dvojina in veliko število narečij.

»Evropska jezikovna dediščina je prava zakladnica, saj v neposredni bližini obstajajo najrazličnejši lingvistični fenomeni. Kot primer naj navedem slovaški jezik, ki ima formalno tri, praktično pa pozna kar štiri slovnične spole, medtem ko sosednja madžarščina spolov sploh ne pozna. Prav to raznolikost smo želeli predstaviti na naši spletni strani in jo približati kar najširšemu krogu uporabnikov,« je v sporočilu za javnost izpostavila koordinatorica projekta Maja Tišljar.

Uporabniki lahko brskajo po Lingvopediji, kjer lahko najdejo opise evropskih jezikov, ali pa v Babilonu spoznavajo osnove lingvistike. Lingvopolis vsebuje povezave na bolj poglobljene opise jezikov in na spletne strani za učenje jezikov. Za mlade uporabnike so pripravili jezikovno igro Lingvomania.

PREVOZI - Občinski odbornik Edi Kraus potrjuje, da problem obstaja

Tržaški taksisti proti nezakonitim taksijem in konkurenci iz Slovenije

Tržaški taksisti opozarjajo institucije, da je vse več nezakonitih taksijev z vozniki, ki nimajo niti napisane dovoljenja in ne plačujejo davkov. Poleg tega jih moti konkurenca taksistov iz Slovenije, ki po njihovih besedah ne spoštujejo pravil in z nižjimi tarifami »vdirajo« na njihovo ozemlje. Strank pa je tudi za same domačine razmeroma malo: za tržaške potrebe je število taksijev zelo visoko, saj šteje zadruga Radiotaxi 250 članov (k tem gre pristihi še najeta vozila s šoferjem), medtem ko je v Brescii, ki je po velikosti primerljiva s Trstom, nekaj čez sto taksijev.

Na novinarski konferenci na sedežu zveze zadrug Confcooperative je bilo slišati, da se je zadruga taksistov že obrnila na sodstvo, policijo, finančno stražo in tržaško občino. Deželna predsednica zveze Federlavoro Patrizia Fantin je dejala, da »že dalj časa opozarjamo pristojne organe na ta pojav, ki je v porastu tako v Trstu kot v Gorici«. Tržaški predsednik zveze Confcooperative Erik Renzi je pojasnil, da sam ne nasprotuje načelu proste konkurence, »vsi pa morajo spoštovati ista pravila. Če nisi podvržen kontrolam in ne plačuješ davkov, z lahkoto premagaš konkurenco. Prvi problem so tu ravno davki«.

Predsednik zadruga Radiotaxi Mauro Detela je opisal dva različna moteča pojava: »Naši člani se vse bolj hudujejo, ker v mestu redno opažajo nezakonite ali pa tuje taksije.« Po njegovih besedah je nezakonite taksije zelo težko zasačiti, saj so to navadni avtomobili - od fiata punto, ki redno vozi iz Milja v Trst do avtov v Sesljanu, južnoameriških voznikov pri kopalniških Ausonia in Lanterna ter »turških voznikov za Turke ter romunskih voznikov za Romune«. Vprašanje je, ali so ta vozila zavarovana, vozniki pa usposobljeni.

Drugo poglavje zadeva taksije iz Slovenije: »Če slovenski taksist pripelje stranko čez mejo ali obratno, ni nobene težave. Nekateri tamkajšnji taksisti pa vdirajo na to območje, delijo vizitke v lokalih in peljejo stranke tako rekoč 'iz Trsta v Trst'. Tržaški

taksisti ne smejo delati v drugih pokrajinah, pot se mora začeti ali pa zaključiti v Trstu: »Oni pa se ob velikih dogodkih, kot sta koncert skupine Pearl Jam ali Barcolana, pojavijo v mestu in peljejo stranke na železniško postajo,« je dejal Detela.

Zveza Confcooperative je pisno pozvala občinskega odbornika za gospodarski razvoj Edija Krausa, občinsko policijo, finančno stražo in pokrajinski delovni urad, naj organizirajo tehnično omizje na to temo. Vče-

raj je bil govor tudi o zasebnih avtobusnih prevozih in konkurenci iz Slovenije - o tem pišemo v sosednjem članku.

Po novinarski konferenci smo za mnenje vprašali odbornika Krausa, ki je potrdil, da je s tem problemom seznanjen. Pred tedni je že odgovoril na interpelacijo Paola Rovisa v občinskem svetu. »Ko slovenski taksist vozi recimo z Opčin v Benetke, je stvar po mojem mnenju regularna, le da mora plačati davek na dodano vrednost v

Italiji. V nasprotnem primeru lahko govorimo o delu na črno. Ko pa vozi po Trstu in išče stranke, v vsakem primeru krši pravila,« je dejal Kraus in potrdil, da se to dogaja ter da slovenski taksisti včasih snamejo z vozila napis »taksi«. Nezakoniti taksisti

pa so domačini, ki so posebno dejavni ob koncih tedna v Sesljanu. Tudi Kraus podpira prosto konkurenco z jasnimi pravili, ki morajo veljati za vse. »Absolutno pa sem proti delu na črno, ki v primeru prometne nesreče privede do hudih posledic.« (af)

PREVOZI - Konkurenca med avtobusnimi podjetji iz Italije in Slovenije (z nizkimi udarci)

Namigi in zavračanje očitkov

Predsednik podjetja La Gradese govoril o nespoštovanju pravil in izrecno omenil avtobus zamejskega športa - Podjetje Edo Tours in Avrigo: V Italiji redno plačujemo davke

»Pri zasebnih avtobusnih prevozih se postavlja podobno vprašanje kot pri taksijih. Slovenski avtobusi redno vozijo po Italiji, pri tem pa se izogone obveznostim in strogemu nadzoru, ki ga oblasti izvajajo na naš račun.« Tako je na večernejši novinarski konferenci v Trstu potrdil Luigi Donatone, predsednik avtobusnega podjetja La Gradese in predstavnik zveze Federlavoro. Vprašal se je tudi, »kako je mogoče, da se tukajšnje šole za šolske izlete obrnejo na slovenska podjetja. Ta so v zadnjem obdobju začela poslovati tudi v Venetu«. Pri avtobusnih prevozih pravila v resnici niso tako stroga kot pri taksijih, saj lahko ta podjetja ponujajo svoje storitve na tujem (tudi La Gradese dela v tujini), le da morajo plačati davek na dodano vrednost v tisti državi.

Donatone je dejal, da bi morali pristojni organi izvajati resen nadzor in zaščititi italijanska podjetja. »Ko smo vprašali, zakaj je na potnike neke ladje za križarjenje v Trstu čakalo 30 avtobusov iz Slovenije, nam je občinska policija odgovorila, da je to izreden primer. Taki odgovori

Avtobus zamejskega športa lahko mirno vozi po Italiji, zagotavlja Edo Tours FOTODAMI@N

nas ne zadovoljijo,« je povedal Donatone, ki trdi, da slovenska prevozna podjetja v Italiji »najverjetneje ne plačujejo davka na dodano vrednost IVA, njihovih vozil pa v Italiji ne pregledujejo«. S tako konkurenco italijanska podjetja izgubljajo stranke, to pa negativno vpliva na vse po-

vezane gospodarske dejavnosti. Donatone je med drugim (dokaj nekorektno) omenil postojnsko podjetje Edo Tours, ki bo s posebnim avtobusom prevažalo slovenske športnike na gostovanja po Italiji. Vprašal se je, ali plačuje davek IVA.

»Seveda, saj drugače ne gre!« se je

glasil odgovor, ki smo ga prejeli po telefonu. Uroš Žagar je razložil, da podjetje Edo Tours že najmanj dve leti plačuje davke tudi v Italiji, kar lahko vsakdo preveri na davčni upravi. Zagotovil je, da avtobus zamejskega športa lahko mirno vozi po Italiji. »Vem pa, da nimajo vsi prevozniki urejenega položaja,« je dejal.

Pri novogoriškem podjetju Avrigo so podobnih kritik že vajeni. Vodja komercialnega oddelka Sandi Brataševac je povedal, da podjetje opravlja prevoze na osnovi evropskih direktiv, ki so za vse enake: »V Italiji plačujemo davek IVA, le kako ne bi. Kar se tiče nadzora in obveznih počitkov za voznike pa je v vsej Evropi veljavna direktiva EU 561/2006. Nas nadzoruje enako kot italijanske in avstrijske prevoznike.« Podjetje Avrigo ima 200 avtobusov, usposobljene voznike in je uradni prevoznik nogometnega kluba Udinese: »Ko bi bilo z nami kar narobe, nam tega gotovo ne bi omogočili...« Pristavil je, da je na tem področju ključna stroškovna učinkovitost in da se mora vsako podjetje zamisliti nad sabo. (af)

PREDOR SANDRINELLI - V ponedeljek zvečer

V nesreči umrl Verdijev violinist

Alessandro Merluzzi

FACEBOOK

Žrtev ponedeljkove večerne nesreče v predoru Sandrinelli (med Goldenijevim trgom in Trgom Sansovino) je 51-letni Alessandro Merluzzi, član orkestra tržaškega gledališča Verdi. Identiteto pokojnika so šele včeraj sporočili prometni policisti, saj so v ponedeljek zvečer najprej iskali njegove sivojce. Violinist in profesor glas-

be, ki se je šolal na konservatoriju Tartini, je s svojo vespo trčil v avtobus sredi predora. Vse kaže, da je Merluzzi v ponedeljek okrog 21.15 med vožnjo proti Goldenijevemu trgu neprevidno prehiteval ter pri tem zavozil na nasprotni pas in silovito trčil v mestni avtobus. Reševalci so ponesrečenca oživljali pol ure, a zanj ni bilo pomoči.

NESREČA Pri Sabličih težko ranjen motorist iz Trsta

Še ena težka prometna nesreča, ki se je zgodila v ponedeljek pod večer na deželni cesti št. 55 skozi Dol, dokazuje, da ozka cesta ni primerna za številne tovornjake, ki kljub temu še vedno vsak dan vozijo po njej. Tokrat jo je skupil tržaški motorist B.F., ki so ga s helikopterjem prepeljali v videmsko bolnišnico. Zdi se, da ni v življenjski nevarnosti, vendar so si zdravniki pridržali prognozo. Po nesreči namreč ni mogel premikati nog.

Motorist, ki je okrog 18. ure peljal v smeri Trsta, se je ponesrečil nad Sabličmi, na ozemlju devinsko-nabrežinske občine. Na nepreglednem ovinku se je skušal izogniti tovornjaku, ki je vozil v nasprotni smeri in se je nenadoma pojavil pred njim. Pri tem je motorist izgubil nadzor nad motorjem in se silovito zaletel v obcestno pregrado. Dobil je številne poškodbe, zaradi katerih so reševalci odredili prenos v Videm s helikopterjem.

Okoliščine nesreče preiskuje tržaška prometna policija.

VARNOST - Policija Sindikat SAP za stalno prisotnost na teritoriju

Autonomni policijski sindikat SAP se je kritično odzval na napoved, da bodo po nedavnem posilstvu na Opčinah v Trst pripeli pripadniki posebnega oddelka za preprečevanje kriminala iz Padove. Njihov prihod bo sicer pomiril javnost, vendar bo predstavljal le začasno rešitev in ne bo rešil vprašanj, vezanih na varnost, je prepričan tržaški pokrajinski tajnik SAP Lorenzo Tamaro, po čigar mnenju zadnja dejanja črne kronike na Tržaškem zahtevajo stalno prisotnost sil javnega reda na teritoriju, saj varnost ne more prenesti dodatnega krčenja sredstev. Pri tem Tamaro v sporočilu za javnost opozarja na ošibitev komisariata v Rocolu z ukinitvijo izvidnice letnega oddelka ter krepitev tistega pri Sv. Soboti z rezultatom, da je na omenjenem območju zelo težko zagotoviti stalno prisotnost avtomobilne izvidnice, kar velja tudi za Opčine, prav tako pa obstaja grožnja zaprtja nekaterih postojank, kot npr. komisariata v Devinu. Poleg tega je v Italiji delujočih kar sedem policijskih ustanov, zato bi bilo potrebno združiti moči ter omejiti stroške in potratu, pravi Tamaro.

GIBANJE CEN Septembra cene -0,6%

Tudi v septembru se je v Trstu nadaljeval že večmesečni trend padanja cen na drobno, ki je zaskrbljujoč pokazatelj gospodarske recesije in nezadržnega padanja potrošnje. Po včeraj objavljenih podatkih občinskega statističnega urada so se cene v primerjavi z avgustom povprečno znižale za 0,6%, v enoletni primerjavi s septembrom 2013 pa za 0,4%. Avgusta je bila mesečna sprememba -0,2%, letna pa -0,5%.

V pravkar minulem mesecu so se najbolj znižale cene prevozov (-3,1%), hotelskih in gostinskih storitev (-1,1%) in stroški za rekreacijo in kulturo (-0,7%). Po drugi strani so se ob začetku novega šolskega leta kot običajno podražile šolske potrebščine (+0,4%), prehranski izdelki in brezalkoholne pijače so se podražili za pol odstotka, oblačila in obutev pa za 0,3%.

REPENTABOR - Na občinski seji v okviru razprave o rebalansu proračuna

V repentabrski občini kmalu nova razsvetljava

V repentabrski občini bodo v kratkem posodobili javno razsvetljavo. Sedanje žarnice bodo zamenjali s sistemom varčnih led žarnic, tako bo občina privarčevala na električni energiji in v nekaj letih amortizirala investicijo v višini 200 tisoč evrov.

Posveg bo opravila v večji meri z deželnim prispevkom, ostalo pa bo pristanilo iz lastnih sredstev. Odbornik za finance in podžupan Casimiro Cibi je med torkovo občinsko sejo napovedal, kako.

Občinska skupščina je imela na dnevnem redu razpravo o septembrskem rebalansu proračuna. V tej zvezi je bil prav deželni prispevek ključna postavka.

Dežela je nakazala občini za posodobitev javne razsvetljave 154 tisoč evrov. Preostali 46 tisoč bo dodala občina. In sicer: 34.500 evrov iz preostankov, 3 tisoč evrov iz triletnega načrta javnih del (namesto nakupa vozička za pokopališče) in 8.500 evrov iz prihranka, ki

Marko Pisani

ga je imela pri nakupu novih zabojsnikov za odpadke.

Z rebalansom je občinski proračun za letošnje leto »poskočil« z 2 milijona 465 tisoč evrov na 2 milijona 640 tisoč

Casimiro Cibi

evrov. Odbornik Cibi je poudaril, da občina nima zunajproračunskih dolgov, poslovno dobo pa bo zaključila z majhnim presežkom (kakih 3.500 evrov). Rebalans je bil odobren soglasno.

Na začetku seje se je župan Marko Pisani občuteno spomnil Vojka Lovrihe, dolgoletnega računovodje; zahvalil se mu je za plodno sodelovanje in za vrsto nasvetov, ki jih je bil nesebično dal za uspešno delovanje občine. Občinski svet se mu je poklonil z minuto tišine.

Na dnevnem redu sta bili še odobritvi dveh konvencij z zgošniško občino, in sicer za kuhinjsko službo in za službo šolskega avtobusa, o katerih je podrobno poročala odbornica za šolstvo Martina Škarbar. Tudi ta dva sklepa sta bila odobrena soglasno.

Ob koncu je svetnik skupine Skuupaj za Repentabor Lorenzo Milič zastavil vprašanje o prevajanju zapisnikov sej. Župan Pisani je v tej zvezi opozoril, da je ostala občina od začetka septembra brez prevajalke, ker pač občini niso bila še dodeljena sredstva iz zaščitnega zakona za prevajalsko službo.

M.K.

POKRAJINA

Prvi rezultati pobud za priseljence

Pokrajinska odbornica za socialne politike in problematike priseljencev Roberta Tarlao je včeraj predstavila prve rezultate novih pobud, ki jih je pokrajinska uprava v letošnjem letu izvedla v okviru teritorialnega načrta za priseljevanje iz leta 2013 oz. deželnega programa za priseljevanje iz istega leta. Med drugim je sklenila konvencije z Mednarodnim centrom za medkulturne raziskave in študije (CIRSI) in z združenjem Oltre le frontiere (ANOLF). V sodelovanju s prvimi je Pokrajina izpeljala oz. izvaja več dejavnosti s sodelovanjem jezikovnih oz. kulturnih posrednikov centra CIRSI, ki so nudili pomoč npr. uradu za priseljence na prefekturi, dalje kvesturi ter pokrajinskim centrom za izobraževanje odraslih, prav tako so prispevali k olajšanju stikov med tujimi družinami in socialnimi službami Občine Trst, sodelovali pa so tudi pri uresničitvi projekta Ricremusica dal mondo, ki je potekal v tržaških rekreacijskih središčih. Poleg tega je pokrajinska uprava na svoji spletni strani obogatila portal Šola zame oz. sekcije v angleškem, srbskem in španskem jeziku, še posebej pa je bil dejaven informativni urad za tuje državljane na Trgu Dalmazia 1 v sodelovanju z združenjem ANOLF, sindikati, združenji tujih državljanov, kulturnimi posredniki in odvetniško pisarno. Urad nudi informacije in usmerjanje v zvezi z dovoljenji za bivanje, vstopnimi vizami, pravicami in dolžnostmi in tečajji italijanskega jezika, prav tako nudi tudi jezikovno pomoč pri izpolnjevanju obrazcev, obveznosti v javnih uradih in po potrebi tudi pravno usmerjanje. Do julija se je na urad obrnilo 1800 oseb iz 57 različnih držav, največ iz Srbije, Kosova, Ukrajine in Senegala, nanj pa se je obrnilo tudi 27 italijanskih državljanov. Obenem je Pokrajina predvidela tudi izobraževalni tečaj za operaterje urada in združenj ter za javne uslužbenke.

POKRAJINA - Na včerajšnji seji pokrajinskega sveta o triletnem načrtu del

Glavnina sredstev za šole

Denar tudi za dela na zavodu Stefan in liceju Prešeren ter za nekatere ceste - Zamenjava: namesto Sandyja Kluna prišel Salvatore Dore - Nova pravila o sejinah

Tržaški pokrajinski svet je z glasovi levosredinske večine in ob vzdržnosti opozicije odobril prvo revizijo triletnega načrta javnih del 2014-2016 in seznama del v letošnjem letu, kjer bo levji delež sredstev šel za izvedbo del na šolskih stavbah. Po besedah odbornice za proračun Marielle De Francesco gre za vsoto okoli šest milijonov evrov, ki bodo namenjeni izrednemu vzdrževanju na nekaterih šolah oz. obnovitvenim delom, ki so že predvidena. Med le-temi gre predvsem za obnovitev stavbe na Canestrinijevi ploščadi v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu, kjer je sedež Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana in geometrskega oddelka Tehniškega zavoda Žige Zoisa (obe šoli delujeta trenutno v začasnih prostorih), čemur je namenjenih 2.761.000 evrov, medtem ko je 500.000 evrov namenjenih ureditvi zunanjih pročelij Liceja Franceta Prešerna. Poleg tega so izredna vzdrževalna dela predvidena na stavbah geometrskega zavoda Max Fabiani, liceja Galilei, bivšega zavoda Volta, umetnostnega zavoda Nordio in liceja Oberdan, obenem bodo z denarjem iz Sklada za Trst izvedli tudi nekatera druga dela na podružnici liceja Carducci in v prostorih geometrskega zavoda Fabiani. 480.000 evrov pa bo namenjenih za asfaltiranje določenih odsekov nekaterih cest, kjer je največja potreba (npr. pri Gročani, Padričah, v zgornji in repentabrski občini ter na stičišču med pokrajinskima cestama št. 1 in 10 v tržaški občini).

Pokrajinski svet je izglasoval tudi nekaj sprememb k proračunu za leto 2014, pri čemer je odobril povečanje postavke za plačevanje ogrevanja za šole v višini 240.000 evrov, prav tako bo pokrajinska uprava lahko koristila dodatnih 35.000 evrov za kulturo iz za to namenjenih deželnih skladov, medtem ko so sredstva za izvedbo projektov na področju socialne kooperacije zmanjšala za 150.000 evrov, kar postavlja pod vprašaj nekatere projekte.

Drugače so na včerajšnji seji, ki jo je na začetku predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali vodil v slovenščini, predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in posamezni odborniki odgovarjali na zahteve po pojasnitvah (iznesel jih je v glavnem svetnik opozicijskega Ljudstva svobode Claudio Grizon) o izvajanju del in

dejavnosti, predvidenih v proračunu, ki so se vrtele predvsem okoli vprašanj o uplinjevalnikih, škedenjski železarni, problematiki divjih prašičev in načrtovanju na teritoriju. Svetniki pa so tudi soglasno sprejeli novega člana pokrajinskega sveta: to je Salvatore Dore, ki prihaja na mesto Sandyja Kluna, ki je kot znano pokrajinski svet zapustil, potem ko je bil izvoljen za dolinskega župana. Tako kot Klun tudi Dore pripada Demokratični stranki, na zadnjih pokrajinskih volitvah leta 2011 je kandidiral v četrtem miljskem okrožju, ni pa bil izvoljen. Na predlog odbornice De Francescove so odobrili tudi nekatere spremembe pravilnika: tako po novem načelniki svetniških skupin ne bodo prejeli več sejin, le-te pa bodo - s tem v zvezi je bil soglasno sprejet predlog predsednika sveta Vidalija - postale nedosegljive tudi za tiste člane pokrajinskega sveta, ki bodo na sejah prisotni manj kot polovico časa njihovega trajanja. (iz)

V triletnem načrtu del je tudi postavka za obnovo stavbe zavoda Stefan

ARHIV

POKRAJINA TRST - Urad za kmetijstvo in varstvo narave o »primeru Kocjančič«

»Odškodnina 48,37 € je pravšnja«

»Oškodovanec lahko prejme le do 15 tisoč evrov odškodnine na triletno - Niso pa znali pojasniti štiriletno zamudo pri plačilu odškodnine

Odškodnina v višini 48,37 evra za škodo v vrednosti 26 tisoč evrov, ki jo je dolinskemu vinogradniku Radu Kocjančiču prizadejala divjad, je pravšnja. Tako poudarjajo v uradu za kmetijstvo in varstvo narave na tržaški pokrajini.

Izračun je povsem v skladu z deželnimi določili o odškodnini, tako imenovanemu pravilu »de minimis«, so zatrčili, in pojasnili, zakaj.

Po tem pravilu lahko kmetovalec prejme v zadnjem triletnem največ do 15 tisoč evrov odškodnine. V primeru dolinskega vinogradnika pomeni, da je s tistimi 48,37 evra dosegel - za obdobje 2012-2014 - to mejo. Zato ni mogel prejeti višje odškodnine.

Ob tem so dodali, da so do pred dvema letoma oškodovanci lahko prejeli do največ 7.500 evrov odškodnine v triletnem obdobju, v zadnjih dveh letih pa so to vsoto podvojili.

Na Pokrajini so tudi izrekli pomisleke o višini zahtevane odškodnine. Poškodovanih je bilo 13 tisoč trti, vinogradnik je bil ob 13 tisoč kilogramov grozdja, po deželnih tabelah o odškodninah pa naj bi kilogram grozdja stal po 1 evro (in dne 2 evra, kot so izračunali izvedenci Kmečke zveze). Zato bi mo-

rala zahtevana odškodnina znašati 13 tisoč evrov, pokrajina pa bi lahko krila največ 80 odstotkov vsote, to je 10.400 evrov.

Pokrajinski izvedenci pa včeraj niso znali pojasniti, zakaj je Kocjančič prejel odškodnino (v višini 3.850 evrov) za škodo, ki mu jo je divjad prizadejala v letih 2008-2009, šele 27. junija lani. Vprašanje ni zanemarljivo. Kajti, ko bi bila odškodnina izplačana leto po predloženju prošnji (2010), bi ne bila vključena v odškodninski sklad za triletno 2012-2014. Tako bi imel dolinski vinogradnik možnost prejeti višjo odškodnino za škodo, prizadejano lani, in sicer skoraj 4 tisoč evrov (točneje 3.898,37 evra oziroma 3.850 evrov plus 48,37 evra).

Na pokrajini so zagotovili, da bodo danes posredovali vse zahtevane podatke o odškodninah. Že včeraj pa so - po informacijah, ki jih je posredoval deželni urad za kmetijstvo - sporočili, da zahteve po kritju stroškov za namestitve preventivne elektro varjene mreže okrog vinograda na Dolgi kroni ne bodo mogli obravnavati samostojno, temveč bo tudi ta zahteva vključena v odškodninski sklad »de minimis«.

M.K.

Med požarom in divjadjo obstaja majhna razlika: lastnik

Novica o sramotno nizki odškodnini za škodo, ki jo je dolinskemu vinogradniku Radu Kocjančiču povzročila divjad, je izzvala na spletni strani Primorskega dnevnika kar nekaj komentarjev.

Eden od psevdoanonimnih komentatorjev je zapisal, »naj se vinogradnik zavaruje in bo imel škodo povrnjeno«, ter ponudil primer: »Če si mizar in ti požar uniči delavnico, kaj se zgodi? Ti škodo povrne pokrajina?« se je vprašal.

Med požarom in divjadjo obstaja majhna razlika: lastnik. Požar nima lastnika, ki bi poravnal njegovo škodo (razen v primeru, da je podtaknjen, in takrat poravnava škodo piroman ... seveda, če ga iztaknejo).

Divjad pa ima lastnika: državo. Divji prašiči in srnjad, ki zadnja leta udrihajo po vinogradih, so njena last. Zato je država tudi predvidela odškodnino za škodo, ki jo prizadenejo. To pa po deželnih določilih poravnava pokrajina.

M.K.

NASILJE NAD ŽENSKAMI - Center Goap

Spolno nasilje je najpogostejše v zasebni sferi

Posilstvo sredi belega dne, ki se je pred tednom dni zgodilo na Opčinah, je pretreslo krajanje, saj se je marsikomu porajalo vprašanje, ali se lahko počutimo varne. Do spolnega napada na Opčinah je prišlo sredi belega dne, ko je domačin vrtarar na svojem vrtu, domnevni storilec maroške narodnosti pa naj bi v preteklosti imel psihične težave. Storilec je bil torej neznanec, ki je bržkone za vedno zaznamoval in spremenil življenje žrtve, zaradi česar je še toliko pomembnejše, da se ob tako travmatičnem dogodku njena zasebnost varuje in spoštuje.

Dogodek pa nas je spodbudil, da smo se obrnili na protinasilni center Goap v Trstu in odgovorne vprašali, koliko žrtv posilstev obravnavajo. Direktorica centra Tatjana Tomić je razložila, da njihov center obravnava zlasti primere nasilja v partnerskih razmerjih. Po statističnih podatkih centra Goap so v Trstu od leta 2009 do 2013 zabeležili 161 primerov, v katerih so bile ženske žrtve spolnega nasilja (149 v sedanosti, 12 pa v preteklosti). Velika večina spolnih nasilnežev prihaja iz zasebne sfere; v obravnavanem petletnem obdobju je bilo 126 spolnih nasilnežev (ex)partnerjev, 4 so bili sorodniki, 15 jih prihaja iz prijateljskih ali službenih krogov, le 3 so bili neznanec. Leta 2009 sta se na Goap obrnili dve žrtvi spolnega nasilja, ki ju je posilil neznanec, in lani 1 žrtev. Ta skromni podatek, ki je, mimogrede, v sorazmerju s podatki Istat za leto 2011, po katerih se 80% posilstev zgodi v družinski sferi, 14% posilstev zagrešijo znanci, le 6% neznanca (od teh le peščica tujci oz. priseljenci), pa seveda ne pomeni, da nasilja v naših krajih ni. Gre za to, da primere spolnega nasilja, ki ga

zagrešijo neznanec, obravnava policija.

Zanimalo nas je, kaj bi bilo v prihodnosti potrebno izboljšati. Direktorica Goapa je pojasnila, da bi bilo treba korenito spremeniti miselne vzorce, kulturna sporočila in delitve na moški - ženska. "Poleg izobraževanja sil javnega reda in zdravstvenih delavcev bi bilo treba že v šolah vzgajati mladino, da je človeško telo spolno nedotakljivo", meni Tatjana Tomić, ki je prepričana, da bi morali že male otroke učiti spoštovanja nasprotnega spola. Ob tem smo tudi slišali, da dokler bodo nekateri moški vztrajali, da oni odločajo in nadzorujejo družino, noben ukrep policije ne bo mogel zaščititi žrtev.

Čeprav je dogodkov, kakršen je openski, v naši regiji relativno malo, in ne bi smel vplivati na zmanjšan občutek varnosti, je prav, da ženske vedo, kako je treba ravnati ob spolnem napadu. Center Goap je lani v sodelovanju z lokalno policijo izvedel tečaj samoobrambe, ki se ga je udeležilo kar 45 žensk. Udeleženke tečaja so dobile veliko koristnih nasvetov, kako lahko žrtve od sebe ali koga drugega odvrne nevarnost. Sicer se tudi o tem mnenja krešejo, saj nekateri ženskam svetujejo, naj se v primeru posilstva na vso moč branijo, drugi pa so mnenja, da je najbolje odreveneti. Na vprašanje, če bo Goap tudi letos pripravil podobne tečaje samoobrambe, smo dobili odgovor, da je vse odvisno od tega, ali bo center dobil sredstva za namen.

Sodeč po statistik bi bržkone šlo za dobro naložbo, še posebej če sklepamo, da bi s takšnimi tečaji lahko zmanjšali število postopkov prijavljanja, ki so za žrtve skrajno ponižujoči. (sc)

PROSEK - Jubilej partizana

Alojz Kapun prijurišal na 90. leto

Ko ga je Bruno Rupel konec avgusta na Cibiciadi spomnil, da bo kmalu praznovati visok jubilej, mu je Lojzi Kapun odvrnil: »Ah, kje je še tisto. Kdo ve, če mi bo uspelo.«

Danes se je »tisto« uresničilo: partizan Alojz Kapun s Proseka je prijurišal na 90. rojstni dan.

Njegovo življenje je bilo sploh polno jurišev. Ti so se začeli med drugo svetovno vojno z vključitvijo v osvobodilno gibanje. »Nismo bili še partizani, uporabljali smo izraz »skrivači«, se je spominjal pred dvema letoma, ob 40-letnici enega od njegovih najbolj uspešnih jurišev, postavitve spomenika padlim v NOB na Proseku.

Še kot najstnik je bil vključen v posebne bataljone. Po L'Aquila je prišla na vrsto Foggia pa beg v San Severo in nato spet L'Aquila, z grozno ustrelitve, ker naj bi njegova skupina dezertirala.

Po zlomu fašistične Italije je - star 19 let - odjurišal v partizane. Po krajšem obdobju krajevnih sabotaž in drugih akcij v Trstu se je pridružil južnoprimorskemu odredu in zaščitnemu bataljonu 9. korpusa. Junija 1944 je bil ranjen, v glavo, v Velikih Laščah. Kroglo so mu kirurgi odstranili šele po vojni.

Osvoboditev je dočakal blizu doma, v Koprivi na Krasu, potem pa ga je pot popeljala na Koroško. Kapun je bil drugič ranjen v povojnem spopadu, kot pripadnik Korpusa narodne obrambe Jugoslavije.

Po vrnitvi domov se je začela »bitka« za postavitev spomenika padlim vaščanom. Kapun je dobro poznal

vseh 36. Oblastem je predstavljal nič koliko prošenj, preden je lahko postopek - po izvolitvi domačina Pepija Badaliča v občinski svet - končno stekel. Arh. Darij Jagodic je izdelal načrt, Lojzi Kapunov, kot mu pravijo v vasi, je spodbudil vaščane, da je lahko spomenik v obliki Triglava udarniško zrastel. Odkrili so ga poleti 1972, v sončni nedelji, ko je pripravljali odbor za postavitev spomenika imenovan Alojza Kapuna za prvega udarnika.

Današnji devetdesetletnik je za svoje delovanje prejel številna priznanja. V vasi je bil v vodstvu Zadruga za kulturni dom, bil je član pevskega zbora Vasilij Mirk in ga ob odsotnosti dirigentov tudi sam vodil.

Na Cibiciadi so mu bližnji in daljni sorodniki že predhodno čestitali s sladnicami, danes ga čaka objem najdražjih. Od jutri pa nov juriš: na stoletnico. **M.K.**

POLICIJA - Po mučni bolezni umrl Sergio Petrosino

Zgleden državni funkcionar, razgledan in odprt do Slovencev

Po dolgi in mučni bolezni je umrl Sergio Petrosino, ki je v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja bil najbolj znani tržaški policist. Po rodu je bil iz Rima, kjer je začel svojo profesionalno pot v okviru preiskav na račun ekstremističnih gibanj v letih »globalne kontestacije«. Potem so ga dodelili tržaški kvesturi, in sicer kot mladega podkomisarja letečega oddelka, kjer se je izuril v stiku z izkušenimi, »starimi policaji«, kot je bil med drugimi polk. Morandini iz Barkovelj.

Vse do upokojitve je Petrosino ostal v Trstu, tudi ker je bil zelo navezan na naše mesto in ljudi. Bil je zaposlen v raznih kriminalističnih oddelkih kvesture. Med drugim je kot odgovorni za Interpol sredi 80. let prejšnjega stoletja dokumentiral za ameriške preiskovalce povojno prisotnost v Trstu ukrajinskega kolaboracionista Ivana Demjanjuka, ki ga je bremenila obtožba umora skoraj 30 tisoč internirancev v nacističnem taborišču Sobibor na Poljskem. Pomembno vlogo je odigral v številnih drugih domačih in mednarodnih preiskavah na račun kriminalnih organizacij, med Petrosinovimi »gojenci« pa ne gre pozabiti miljskega agenta Waterja Eddija Cosino, ki je padel v mafijem atentatu na sodnika Borsellina leta 1992.

Ko sem na začetku 70. let začel novinarski poklic kot »črni kronist«, je takrat sorazmerno mladi Sergio Petrosino bil človek z najbolj širokimi pogledi, kar sem jih spoznal na tržaški

kvesturi. Nisva si bila preveč narazen z leti in niti glede svetovnih nazorov, saj je očitno bil antifašist in progresist pa tudi dovolj nekonformističen za moje okuse. Bil je odprt do slovenskega dela Trsta, kot tudi do sosedne Jugoslavije, s katero do takrat v bistvu ni bilo odnosov, vsaj ne na uradni ravni. Glede tega bi omenil dogodek, ki velja za prelomnico v čezmejnih odnosih. Še vse do konca 70. let so informacije med tržaško in koprsko policijsko upravo potekale izključno po uradni poti prek Interpola, to se pravi, da je informacija romala s tržaške kvesture v Rim, potem v Beograd in Ljubljano, in končno je prispela v Koper. Zato sta se Petrosino

in drugi mlad komisar, vodja političnega oddelka kvesture Giovanni Volpe, odločila za neobičajno potezo: na lastno pest in nenapovedano sta jo mahnila v Koper, kjer so ju tamkajšnji policisti sprejeli pristrčno in so se brez nadaljnje dogovorili za vzpostavitev neposrednih stikov med tržaško policijo in primorsko milico. Zanimivo je, da ju je rimsko notranje ministrstvo zaradi te pobude okaralo, češ da skušata vzpostavljati, brez predhodnega dovoljenja, nekakšen »lokalni Interpol«, na srečo pa je takratni kvestor odločno stopil na stran svojih mladih komisarjev, da nista bila kaznovana ...

S Petrosinom odhaja ena zadnjih prič neponovljivega obdobja, ko se je italijanska policija v dobršni meri demokratizirala (do takrat so policisti imeli vojaški status in sindikalno predstavništvo je bilo prepovedano), na krajevni ravni pa je prišlo do otoplitve odnosov s slovensko skupnostjo, kot se je med drugim izkazalo takoj po Titovi smrti, ko je policija ujela več slovenskih mladincev, ki so ponoči preplavili okolično in mestno središče z lepaki v spomin na pokojnega maršala, pa so jih brez posledic izpustili na prostost tudi z odločilnim Petrosinovem posredovanjem.

Spominjal se ga bom kot zgleden državnega funkcionarja in predvsem kot lepe osebe, ki jo je zaznamovala neobičajna mera kulture, inteligence in ironije.

Sergij Premur

Včeraj danes

Danes, **SREDA, 1. oktobra 2014**

JULIJA

Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 18.46 - Dolžina dneva 11.43 - Luna vzide ob 14.01 in zatone ob 23.47.

Jutri, **ČETRTEK, 2. oktobra 2014**

BOGUMIL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj C, zračni tlak 1025 mb ustaljen, vlaga 70-odstotna, veter 5 km na uro jugozahodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21 stopinj C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Lucy«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 21.30 »Frances Ha«; 18.30, 20.00 »Sexy shop«.

FELLINI - 17.00, 20.30, 22.15 »Posh«; 18.50 »The Giver - Il mondo di Jonas«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.15, 20.15 »Le due vie del destino«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00, 22.00 »Un ragazzo d'oro«; 18.15, 22.15 »I nostri ragazzi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Pasolini«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.40 »Hrabri avtek Plodi«; 18.30, 20.25 »Lucy«; 18.40, 20.20 »Mesto greha: Ženska za umret«; 18.45, 20.50 »Moje poletje v Provansu«; 16.15, 18.00 »Odpleši svoje sanje: Združene moči«; 20.10 »Plaćanci 3«; 20.40 »Popotovanje tisočerihi okusov«; 17.00, 18.15 »Pot v raj«; 16.00, 18.40, 21.15 »Pravičnik«; 16.30 »Vroči posnetki«; 16.00 »Čarovnja v mesečini«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.30, 22.15 »Tartarughe Ninja«; 21.00, 22.30 »Lucy«; Dvorana 2: 16.30, 18.15, 20.15 »Winter in delfino 2«; 16.30, 18.20, 20.20 »Resta anche domani«; Dvorana 3: 16.40 »Pongo il cane milionario«; 18.20, 22.10 »La preda perfetta«; 20.00, 22.10 »Jimi: all is by my side«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La buca«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Tartarughe Ninja«; 16.00, 18.00, 20.10, 22.10 »Sex tape - Finiti in rete«; 20.10, 22.15 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 16.30, 18.25, 20.20, 21.10, 22.15 »Lucy«; 16.40, 19.00, 21.20 »Posh«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »La buca«; 16.20 »Colpa delle stelle«; 18.50 »La preda perfetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.30, 22.10 »Lucy«; Dvorana 2: 17.30, 19.50 »L'incredibile storia di Winter il delfino 2«; 22.00 »Sex tape - finiti in rete«; Dvorana 3: 19.50, 22.00 »La preda perfetta«; Dvorana 4: 17.15 »Tartarughe Ninja«; 17.45, 20.00, 22.10 »Posh«; Dvorana 5: 17.40, 20.20, 22.15 »La buca«.

Izleti

OMPZ F. BARAGA sporoča, da se romarski izlet v Zagreb prenese na prihodnje leto, ko bodo daljši dnevi.

KLAPA 36 IZ DOLINE vabi na izlet »Potepanje po Istri« v nedeljo, 19. oktobra. Za info tel. št. 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Justi).

SKD IGO GRUDEM prireja društveni izlet na Cerknjsko jezero in v Ribnico v nedeljo, 19. oktobra. Odhod ob 8.00 izpred cerkve v Nabrežini, v Cerknici najprej ogled makete jezera z razlago in filmom, nato vožnja s kmečkimi vozovi okoli jezera do Portala, kosilo v Ribnici, popoldne še ogled muzejev v ribniškem gradu. Povratek v večernih urah. Vpisi: pri Mateji in Tanji, Sergij Kosmina (tel. 040-200123) in Vera Tuta (tel. 040-299632).

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira izlet v London z letalom iz Trsta od sobote, 25., do torka, 28. oktobra. Info na tel. št.: 00386-31866081 (Metka).

KRU.T - v predbožičnem času, vabi v ponedeljek, 8. decembra, na izlet v Treviso na voden ogled razstave »Japonska od samurajev do animejev«, s popoldanskim sprehajanjem med sejemskimi stojnicami, po praznično okrašenih ulicah in trgih. Info in vpisnine na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

Loterija 30. septembra 2014

Bari	27	84	70	67	38
Cagliari	51	71	83	35	30
Firenze	24	45	73	64	1
Genova	74	12	80	40	2
Milan	3	35	84	62	12
Neapelj	61	31	1	2	62
Palermo	9	15	57	47	77
Rim	61	19	12	90	84
Turin	1	47	59	9	13
Benetke	35	34	68	86	11
Nazionale	2	18	37	11	57

Super Enalotto št.117

28 33 49 55 59 76	jolly 47
Nagradni sklad	30.751.402,86 €
Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
3 dobitniki s 5 točkami	70.995,08 €
616 dobitnikov s 4 točkami	357,08 €
21.343 dobitnikov s 3 točkami	20,28 €

Superstar

85

Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitniki s 4 točkami	35.708,00 €
100 dobitnikov s 3 točkami	2.028,00 €
1.684 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
10.234 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
23.215 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Dragi nono in biš-nono

Lojzi

Dragocenost življenja so trenutki,
ki dajejo lepoto spominom in
smisel prihodnosti.
Vse najboljše za tvoj 90. rojstni
dan ti želijo

Emma, Helena, Neža, Meta,
Jernej in Boštjan

Lekarne

**Od ponedeljka, 29. septembra,
do sobote, 4. oktobra 2014:**
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg San Giacomo 1 - 040 639749, Trg
Valmaura 11 - 040 812308, Opčine -
Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s
predhodnim telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg San Giacomo 1, Trg Valmaura 11,
Ul. Ginnastica 39/A, Opčine - Nanoški
trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim
telefonskim pozivom in z nujnimi
receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Obvestila

PRI SKD F. PREŠEREN iz Boljunca bi radi pripravili fotografski arhiv slik Stanota Žerjala. Lastnike prosimo, da bi nam dovolili, da bi prišli slike fotografirati. Pokličite na tel. št. 040-228016 od 14. do 15. ure.

KD PROSEK KONTOVEL prireja tečaj karibskega skupinskega plesa s Josetom v kulturnem domu na Proseku ob sredah od 20. do 21. ure. Začetek danes, 1. oktobra. Vabljeni.

KMEČKA ZVEZA prireja v sodelovanju z Zvezo turističnih kmetij Slovenije skupno predstavitev na letošnji Barcolani od 8. do 12. oktobra. V ta namen vabijo včlanjene turistične kmetije na srečanje, ki bo danes, 1. oktobra, ob 18.00 na sedežu zveze v Ul. Ghega št. 2.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: sreda od 17.00 do 17.45 (za otroke od 3. do 5. leta starosti) - začetek danes, 1. oktobra. Sreda od 18.00 do 18.45 (za otroke od 6. do 10. leta starosti) - začetek danes, 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se danes, 1. oktobra, ob 20.30 začne predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz, Ul. Pindemonte 11, v Trstu. Info in prijave na tel. št. 335-6123484.

SKD VIGRED obvešča, da bo seja za usklajevanje urnikov angleščine danes, 1. oktobra, ob 18. uri v Štalci v Šempolaju.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta. Potekal bo ob sredah od 16.00 do 16.45 na društvenem sedežu, v Ul. Cicerone 8. Začetek danes, 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi člane in prijatelje na mesečno srečanje, ki bo danes, 1. oktobra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev danes, 1. oktobra: ob 16. uri srednja šola, ob 17. uri osnovna šola (3., 4. in 5. razred), ob 18. uri višješolci, ob 19. uri odrasli. Vpisi in dodatne info: 040-212289, pon-pet, 10.00 - 14.00 ali urad@skladmc.org.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruđen se prične v oktobru, z vaditeljico Divno Slavce. Ob torkih in četrtkih od 9.00 do 10.30 in od 10.30 do 12.00. Popoldanska skupina z vaditeljico Katjo Škerk pa ob petkih od 17.30 do 19.00. Info na tel. št.: 040-299632 in 339-5281729 (Vera).

AŠD BREG obvešča, da bo jutranja telovadna za odrasle ob ponedeljkih od 8.00 do 9.00 in ob četrtkih od 8.30 do 9.30 v dolinski občinski telovadnici. Začela se bo v četrtek, 2. oktobra, ob 8.30. Vabljeni!

GLASBENA DELAVNICA - ŠC Melanie Klein organizira glasbeno delavnico za otroke od 4. do 8. leta starosti. Delavnico, ki bo potekala ob sobotah zjutraj, vodi prof. Tea Košuta. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

KK ADRIA obvešča, da se bo v četrtek, 2. oktobra, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju, pričela telovadba za odrasle. Podrobnejše informacije na tel. št.: 040-910339 (Pierina).

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo sprostivna telovadba, pod strokovnim vodstvom Mateje Šajna pričela v četrtek, 2. oktobra, ob 19.30. Urnik: ob ponedeljkih 9.30 in 18.30; ob četrtkih 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka).

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezanja z gospo Marico Pahor, ki bo ob četrtkih od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Vpisovanje na prvem srečanju v četrtek, 2. oktobra.

MEDITACIJA IN SPROŠČANJE - vaditeljica Sandra, mentorica Pilatesa pri Skupini 35-55 SKD F. Prešeren, prireja v četrtek, 2. oktobra, ob 20. uri v Trubarjevi telovadnici NSS S. Gregorčič v Dolini, večer meditacije in sproščanja. Pridite v udobnih oblačilih, s stekleničko vode, podlago za ležanje, lahko odevico in pripeljte še koga. Vabljeni.

MOŠKA TELOVADBA za dobro počutje pri SKD Igo Gruđen, ob ponedeljkih in četrtkih od 20.00 do 21.00. Prvo srečanje bo v četrtek, 2. oktobra. Info: 338-4563202 (Katja).

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi v četrtek, 2. oktobra, ob 20.30 v društvenem dvoranu na večer s prof. Loredano Kralj, ki nam bo razložila koristnost te športno-rekreacijske panoge in predstavila tečaj. Info in prijave na tel. št. 333-3616411 (Sonja) od 14. do 15. ure.

PILATES - SKD IGO GRUĐEN obvešča, da vadba poteka ob torkih in četrtkih od 18.00 do 19.15 v Nabrežini v društvenih prostorih. Za info in prijave tel. 349-6483822 (Mileva).

SKD TABOR OPČINE - Prosvetni dom, v četrtek, 2. oktobra, od 8. ure dalje se bodo začeli jutranji tečaji telovadbe za dobro počutje s Cveto. Vabljeni!

Š.Z. BOR vabi na telovadbo za odrasle na Stadionu 1. Maja ob ponedeljkih in petkih od 9.30 do 10.30 in od 10.30 do 11.30 ter ob torkih in četrtkih od 17.30 do 18.30 s pričetkom 2. oktobra. Info: urad Stadionu 1. Maja tel.: 040-51377; urad.bor@gmail.com.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 3. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitev in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD BREG obvešča, da bo večerna rekreacija za odrasle potekala v občinski telovadnici S. Klavjan v Dolini ob ponedeljkih in petkih od 21. ure dalje. Prva vadbeni ura bo v petek, 3. oktobra, ob 21. uri. Vabljeni stari in novi telovadci. Info na tel. 333-4528269.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bo vadba gimnastike za otroke in mlade (6-18 let) ob sredah in ponedeljkih (po nivoju): A) 16.45-18.00, B) 18.00-19.15 ter C) 19.00-20.15. Novost: vadba za odrasle - Zumbaerobik ob ponedeljkih in ali petkih od 18.00 do 19.00 ter Cheer starši ob petkih od 17.00 do 18.00 v prostorih M. Čuk. Prvo srečanje bo 3. oktobra. Info: 347-8535282 ali info@cheerdance-millemium.com

PRAZNIK KONJEV IN VONJAV MOŠTA - toplo vabljeni na praznik, ki se bo odvijal od 3. do 5. oktobra v Medjivasi. Dobro založeni kioski, osmice, gostilna in kmečki turizmi, razstave in stojnice s tipičnimi kmečkimi pridelki. V petek ob 19.30 otvoritvena dobrodela baklada v podporo združenja »Via di Natale« iz Aviana, od 21. ure dalje glasba pod šotorom z »Dj-em Zippo«.

V soboto konjske igre in možnost jeze konjev, zvečer koncert s skupino »Alta tensione«. V nedeljo orientacijski pohod na konju, zgodovinski ekskurziji po sledovih 1. svetovne vojne, predstavitev kovaške obrti in konjske igre, Ob 16.00 glasba in country plesi s Dj-em Elvis.

ŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Medji vasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igor-tom71@hotmail.it.

ŠPORTNO DRUŠTVO EPIC iz Postojne prireja 18. turnir v taroku primorsko-notranjske regije, ki bo v petek, 3. oktobra, ob 17. uri v hotelu Epicenter v Postojni. Obvezne prijave na tel. (00386) 041656275 (Progar) ali na samem turnirju od 16.45.

EKOLOŠKA SOBOTA NA PROSEKU: rajonski svet za Zahodni Kras in Acegas Aps Amga prirejata v soboto, 4. oktobra, od 10. do 18. ure na javnem parkirišču v »Mandriji« na Proseku zbiranje kosovnih odpadkov. Bele tehnike in elektronike, zelenega odreza, pnevmatike, svinčeve akumulatorje idr.

GLEDALIŠKE DELAVNICE za osnovnošolske otroke z zaključno predstavo »Alica v čudežni deželi« na pobudo ZSKD, se bodo odvijale pod mentorstvom Elene Husu pri SKD Barkovlje (Ul. Bonafata 6) s pričetkom v soboto, 4. oktobra, ob 10.00; pod mentorstvom Bože Hrvatčič pri SKD I. Grbec (Škednjska ulica 124) s pričetkom v ponedeljek, 6. oktobra, ob 16.30 in pod mentorstvom Maruške Guštin pri SKD S. Škamperle (Vrdelska cesta 7) s pričetkom v soboto, 11. oktobra, ob 10.00 (vpisovanje za zasedbe vlog).

LETNIKI 1964 - šola Fran Levstik Prosek - Križ, v soboto, 4. oktobra, prirejamo večerjo v Jamljah. Potrdi tvoj prisotnost na tel. št. 0481-410121.

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USC FJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v Športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje,

koripetitorji. Info in prijave na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu, www.zskd.eu.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE - tečaja Hatha Yoga se odvijata v društvenih prostorih ob torkih in petkih na Stadionu 1. maj pri Sv. Ivanu. Urniki: od 18.30 do 19.50 in od 20.00 do 21.20. Vabljeni na popolno sprostitev telesa in uma. Info na tel. 340-6887720 (Jan).

SKD TABOR - Hatha Yoga. Tečaji yoge v Prosvetnem domu na Opčinah. Vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti. Info na tel. 340-6887720 (Jan).

ODBOR ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA PADLIM V PREČNIKU - ob priliki 30-letnice odkritja spomenika, ki bo 26. oktobra, išče ob priložnosti razstave stare slike o vasi, dokumente in članke o vaščanih, ki so sodelovali v NOB in o spomeniku. Prosimo, da oddate gradivo do nedelje, 5. oktobra, v Prečniku na št. 1/B. Tel. 040-200871.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 9. oktobra, na Pesku. Za ostale info in prijave na: info@melanieklein.org ali tel. 345-7733569.

»19. KRAŠKI MUZIKFEŠT« - bo v Praprotnu pod šotorom v nedeljo, 12. oktobra, ob 16.30. Vabljeni muzikanti in pevci od vseh plovod, otroci in odrasli le tisti, ki so v postavi od dua do številne skupine. Prijave do petka, 10. oktobra, na tel. 380-3584580 ali tajnistvo@skdviograd.org.

TEČAJ RISANJA z akademsko slikarko Katerino Kalc »Učimo se gledati in narisati« (prostor, tihožitje in portret) v organizaciji SKD Primorec bo začel v drugi polovici oktobra ob zadostnem številu udeležencev (10 oseb). Za prijave in informacije pokličite na tel. št. 339-2875603 (Sonja).

YOGA V ŠKV V LONJERJU - že dolgoletna srečanja bodo v tej sezoni pričela v torek, 14. oktobra, od 19.00 do 20.30. Potrditve in prijave do nedelje, 12. oktobra v večernih urah na tel. 333-5062494.

50-LETNIKI IZ TREBČ se dobimo v soboto, 8. novembra, ob 15.30 pred spomenikom padlim v Trebčah. Vabimo vse vaščane in prijatelje, da se nam pridružijo, da skupaj nazdravimo!

50-LETNIKI z Opčin, Repna, Banov, Trebč, Padrič, Gropade in Bazovice se dobimo na večerji v soboto, 15. novembra, ob 19. uri. Zaželeno prijavo do četrтка, 30. oktobra, na tel. 340-6719437 (Dunja) in 348-2545082 (Tanja).

SOCIALNA SLUŽBA Socialnega Okraja 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) obvešča, da je mogoče oddati vlogo (do 1. decembra) za subvencijo za znižanje mesečnih otroških jaslin in ostalih storitev za najmlajše v šolskem letu 2013/2014. Obrazci so na razpolago na spletnih straneh občin Socialnega Okraja in na sedežu Socialne službe Okraja 1.1, v Naselju Sv. Mavra 124 - Sseljan. Info: Socialna služba - Naselje Sv. Mavra 124 (Sseljan): petek ob 8.30 do 10.30. Tel. 040-2017387.

Osmice

COLJA JOŽKO je odprl osmico v Samatorci št. 21. Tel. 040-229326.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICA KRALJIČ je odprta v Prebenu št. 99. Tel. 389-8974703.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št.: 347-2511947.

Prireditve

V KD BARKOVlje, Ul. Bonafata 6, bo do nedelje, 5. oktobra, na ogled razstava nekaterih predmetov in dokumentov 1. svetovne vojne. Urnik: danes, 1., in četrtek, 2. oktobra, 15.30 - 17.00, petek, 3. in sobota, 4. oktobra, 10.00 - 11.00 in nedelja, 5. oktobra, 10.00 - 12.00.

OBČINA DOLINA IN ZALOŽBA MLADIKA - vabita v četrtek, 2. oktobra, ob 18.30 v Večnamensko središče na Dolgi kroni pri Dolini, na predstavitev pesniške zbirke Marija Čuka »Ko na jeziku kopni sneg«. Ob avtorjevi prisotnosti sodelujejo akademik dr. Boris Paternu, Marijan Kravos in predstavnik založbe. Na sporedu bo koncert ansambla »Same babe«.

ZRC SAZU IN NŠK vabita na odprtje etnografske foto-dokumentacijske razstave »Šavrinke nekoč in danes« ter na predavanje Nataše Rogelja in Špele Ledinek Lozej o trgovskih poteh med Trstom in ruralnim zaledjem, ki bo v petek, 3. oktobra, ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20 (2. nad.).

BOLJUNČANI IN VODA - v društvenem baru n' Grici je na ogled zanimiva razstava starih fotografij o vaščanih in o njihovi navezanosti na Klinšico, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55 pri SKD F. Prešeren. Vabljeni k ogledu.

Poslovni oglasi

PRODAJAMO mlade kokoši.

00386(0)41584116

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

BLIZU SENENE GA TRGA (Piazza Foraggi) eden naj lepim enosobno stanovanje. Tel. št.: 040-948080.

DAJEM V NAJEM opremljeno stanovanje v Bazovici, 45 kv.m., kuhinja z balkonom, spalnica, kopalnica, hodnik in shramba. Prosto od 1. decembra. Tel. št.: 339-1026752.

GOSPA SREDNJIH LET z lastnim avtom išče kakršnokoli delo. Tel.: 329-3227075.

PRODAM štirisobno stanovanje v Rujanu, 95 kv.m., dva balkona. Tel. št.: 329-4372448 ali 349-7769394.

PSIČKE PASMJE angleški setter prodamo ljubiteljem živali. Tel.: 040-229224.

V DIVAČI, na lepi sončni legi v zelenem okolju s pogledom na Vremščico, po ugodni ceni prodajamo novo hišo v 3. gradbeni fazi z garažo, kletjo in vrtnom. Tel.: 347-7946135 ali 00386-318089946.

V MAČKOLJAH damo v najem stanovanje sestavljeno iz dnevne sobe, dveh dvoposteljnih sob, dvojne kopalnice in shrambe. Tel. št.: 348-3667766.

Prispevki

V spomin na mamu Lojzkota Puriča darujejo kolegi z občine Repentabor 127,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob gospe Karle Gruđen por. Jazbec darujeta Albina in Marči 50,00 evrov za SKD Igo Gruđen.

V spomin na drago Karlo Gruđen por. Jazbec daruje družina 100,00 evrov za nabrežinski cerkveni pevski zbor.

Namesto cvetja na grob Karle Gruđen daruje družina Argiolas 50,00 evrov za AIRC.

Namesto cvetja na grob Karle Gruđen daruje Meri Smotlak 50,00 evrov za popravilo nabrežinskih zvonov.

prej do novice

www.primorski.eu

DSI - Ob najnovjšem pisateljevem romanu na večeru govor tudi o ponatisu dveh prejšnjih

Rebulov kominform na Krasu

Alojz Rebula in njegovo literarno ustvarjanje sta bila nesporna protagonista ponedeljkovega večera, ki ga je Društvo slovenskih izobražencev kot običajno priredilo v Peterlinovi dvorani. Pisatelj, ki je poleti dopolnil 90 let, se sicer ni udeležil dogodka, zato so o njegovih romanih in o spominih, ki jih vežejo nanj, spregovorili Jože Faganel, Miroslav Košuta, Marko Tavčar in Igor Tuta.

Kot je v imenu gostiteljev uvodoma spomnil Sergij Pahor, ima Rebulov najnovejši roman Kominform v Zabrinju posebno vrednost, saj gre za eno redkih, če že ne edino delo, ki ga je slovenska književnost posvetila sporu med Stalinom in Titom ter dramatičnim posledicam, ki jih je ta spor imel na slovensko skupnost v Italiji. Zaželel je, da bi še kdo drug obdelal to temo, morda iz drugega zornega kota, in nam tako pomagal razumeti, kaj se je dogajalo 1948. leta. Ob koncu večera je takratno dogajanje na tržaški leviči takole strnil Vladimir Vremec: to je bil grozno manipulantski čas, ko nas je Vidali razkral kot nihče drug ...

Kakorkoli: navdih za »kominformski roman« je v Šempolaju rojeni pisatelj dobil med dolgoletnim prijateljevanjem s kriškim pesnikom Miroslavom Košuto, kateremu je delo tudi posvečeno. »Njegova« kriška zgodba v romanu ni več prepoznavna, saj jo je Rebula predelal in postavil v Zabrinje – izmišljeno kraško vas, mešanico Opčin, Križa in najbrž Šempolaja. Kar najbrž niti ni slabo, saj je Košuta v teh tednih po izidu knjige spoznal, kako aktualna in žgoča ostaja ta tema med našimi ljudmi. »Za nekatere sem sedaj jaz vsega kriv,« pra-

Z leve: Marko Tavčar, Igor Tuta, Miroslav Košuta in Jože Faganel

FOTODAMI@N

vi Košuta, ki pa nima težav prevzeti nase dela »krivde.«

Glavna oseba romana je zgleden komunist, ki se je postavil na stran Stalina (in Vidalija), človek visokega profila, ki se bori proti titofašizmu – pristašem Branka Babiča (med temi je bil tudi Košutov oče). V očeh kritika Edvarda Kovača se je tudi Rebula postavil na stran Stalina in torej »čiste ideologije«, je spomnil Košuta, ki ne bi rad, da bi današnja mladina tiste dogodke doživljala tako, kot jih je sam, upa pa, da bo ob branju Rebulovega romana razumela, kakšno ceno je takrat plačala naša skupnost. Tudi Marko Tavčar je prepričan, da je to dodana vrednost knjige, saj lahko mladim, za katere je kominformistično obdobje skoraj tako oddaljeno kot punske vojne, približa naboj tistega časa.

Knjiga pa ima še vsaj dve dodani vrednosti. Izdale so jo tri založbe, Mohorjevi družbi iz Celja in Gorice ter tržaška Mladika, v prepričanju, da v isti družini ni prostora za tekmovalnost, ampak le za sodelovanje med brati, kot je podčrtal Jože Faganel in izrazil upanje, da se bo to udeležilo tudi pri izdaji naslednje Rebulove knjige, ki bi lahko nosila naslov *Moje kraške gmajne*. Nove knjige se veseli tudi Košuta, za katerega je Rebula predvsem Kraševac: če lahko o dogajanju v Trstu med obema vojnoma verodostojno spregovori le Boris Pahor, lahko fašistični čas na Krasu literarizira le Alojz Rebula.

V knjigi je ob Kominformu v Zabrinju objavljen tudi ponatis Divjega goloba, romana iz leta 1973, ki je prav tako postavljen v naše kraje, v komuni-

stično Brljano-Ljubljano in tržaško zaletje. Faganel je priznal, da se ga tudi po četrtem branju ni naveličal in prisotnim postregel z anekdoto: le malo je manjkalo, pa bi roman ne izšel, saj je ostro cenzorjevo oko opazilo tisti stavek o tisočih slovenskih fantih, ki so bili pobiti brez procesov. Izid naj bi omogočil šele poseg rdečega škofa Vekoslava Grmiča.

V Peterlinovi dvorani pa je bil v ponedeljek govor še o eni Rebulovi knjigi, tistem Devinskem sholarju, ki velja za njegov prvi roman in ga je pisatelj najprej objavil kot podlistek v študentski reviji *Literarne vaje*. Za ponatis oziroma drugo izdajo sta šestdeset let kasneje poskrbela njegova hčerka Alenka in zet Igor Tuta. Tuta je izpostavil, da sta se za to odločila, ko sta izvedela, da knjigo, ki je že zdavnaj pošla, profesorji še danes uporabljajo med poukom slovensčine. Zgodba je namreč, kljub temu, da se odvija v 13. stoletju med devinskim gradom in Grmado, še danes primerna za mlade bralce, katerim je bila prvinsko namenjena. Pripovedi o Krasu, lepoti in resnici sta dodala uvodno besedo Miroslava Košute, kritični esej Tatjana Rojca in nekatere ocene, pod katere so se davnega 1954. leta podpisali Martin Jevnikar, Franc Jeza in Lino Legiša.

(pd)

KULINARIKA - Med 10. oktobrom in 9. novembrom

Okuse Krasa bo tokrat navdihnili kulinarika iz prve svetovne vojne

Včeraj so na Trgovinski zbornici predstavili 13. izdajo Okusov Krasa

FOTODAMI@N

Tudi letos se nam obeta mesec kraške kuhinje, ki ga poznamo pod imenom Okusi Krasa, kraška jesen pa bo s svojimi nepozabnimi jedmi in dobro kapljico trajala od 10. oktobra do 9. novembra. Novost letošnje 13. izdaje je, da se bo začela teden dni prej kot običajno, s čimer je organizator - SDGZ skupaj s partnerji želel kulinariko Krasa ponuditi tudi ljubiteljem in obiskovalcem Barcolane. Letošnja izdaja je povezana s še eno zanimivostjo; rdeča nit Okusov Krasa bo stoletnica začetka prve svetovne vojne oz. jedi, ki so jih v tistih časih pripravljale naše gospodinje.

Podrobnosti prireditve je na večerajšnji novinarski konferenci predstavil predsednik SDGZ Niko Tenze, ki se je osebno zahvalil za sodelovanje Občini in Pokrajini Trst ter tržaški Trgovinski zbornici. Zaupanje so pobudi izrekli tudi zastopniki omenjenih ustanov, Edi

Kraus, Igor Dolenc in Antonio Paoletti, ki so prepričani, da Okusi Krasa odlično skrbijo za promocijo naše okolice. Več o programu prireditve je povedala predsednica gostinske sekcije Pavla Zivic, ki je spomnila, da pri pobudi sodeluje lepa skupina gostiln, pekarn in delikatesnih trgovin, ki ponujajo kraške kulinarčne dobrote in proizvode ... Tudi letos bo na razpolago bogat izbor vin, sirov, medu, oljčnega olja in drugih prirtnih sadov kraške zemlje. Govornica je še povedala, da je stoletnica začetka prve svetovne vojne odlična priložnost za ovrednotenje jedi in kraške kuhinje, v kateri so se takrat še bolj kot danes prepletali vplivi drugih kultur in običajev. Obiskovalci bodo lahko v skoraj 15-tih različnih gostilnah, kolkor jih je pristopilo k prireditvi, okušali stare kraške recepte, pri obuditvi katerih so sodelovale kulinarčne stro-

kovnjakinje. Živahno bo tudi v nekaterih barih in delikatesnih trgovinah, kjer bo mogoče kupiti bogat izbor tipičnih proizvodov.

Obiskovalci pa bodo ne le degustirali, ampak tudi pohajkovali po jesensko obarvanem Krasu. Ob sobotah in nedeljah je predvidenih kar nekaj izletov, na katerih bo mogoče občudovati melanholične jesenske barve v rdečih odtentkih. Organizatorji so v program vključili tudi sprehod med gradovi in jarki na Goriškem. Vsi, ki bi radi vedeli več o letošnjem programu, obiščite spletno stran www.okusikrasa.net ali www.sdgz.it. Brošure z informacijami bodo na razpolago v turističnih uradih, obmejnih TIC-ih, hotelih ... Pomembna pa je tudi informacija, da bo tudi letos mogoče izkoristiti prevoz z voznikom. Te bo mogoče naročiti na telefonski številki 3466301980. (sč)

Big band Glenna Millerja 16. decembra spet v Trstu

V gledališče Rossetti se po razprodanem januarskem koncertu v božičnem času vrača legendarni Big band Glenna Millerja. Koncert bo 16. decembra ob 21. uri na pobudo glasbenega društva Društvamuzika in Azalee Promotion, v sodelovanju z upravo gledališča in Občino Trst. Vstopnice so v predprodaji od včeraj na prodajnih mestih gledališča Rossetti in Azalea Promotion, na spletni strani Vivaticket.it, v Sloveniji pa na prodajnih mestih Eventim.

Razstava o kristalih

V dvorani Veruda na Malem trgu 2 bodo danes ob 17. uri odprli razstavo o kristalih. Pobudnica je Tržaška univerza v sodelovanju z Mednarodnim centrom za fiziko in ustanovo CNR. Letos poteka natanko 100 let od podelitve Nobelove nagrade za odkritje uklona rentgenskih žarkov na kristalih, zato so Združeni narodi leto 2014 razglasili za leto kristalografije. Razstava bo ponudila vpogled v to vedo in njene praktične aplikacije. Na ogled bo do 6. oktobra.

Srečanje o 200-letih jezuitov

V predavalnici zavoda Volta v Ul. Monte Grappa 1 bo drevi ob 18.30 predavanje ob 200-letnici obnove jezuitskega reda. Sodelujeta rektor Civiltà Cattolica Gianpaolo Salvini in novinar vaticanist Andrea Tornielli.

Prošnje za delo na šolah

Sindikat Flc-Cgil opozarja, da bo do 8. oktobra še mogoče vložiti prošnje za nadomestila na področju administrativnega osebja, tehničnih pomočnikov in sodelavcev. Dodatne informacije nudijo na sedežu CGIL v Ul. Pondares št. 8 ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16. ure do 19.30 ter prek tel. št. 0403788247 ob navedenih urah.

Predavanje o grški dediščini

V novinarskem krožku na Korzu Italia se danes ob 16.45 začne nov niz srednjih srečanj Fulvie Costantinides. Kustosinja mestnih muzejev Marzia Vidulli Torlo bo govorila o grških vazah v zirkli tržaških mestnih muzejev.

ŠKEDENJ - Ženska pevka skupina I. Grbec

Po nastopu v Tinjanu jih čaka intenzivna sezona

V novo pevsko sezono so škedenjske pevke Ženske pevke skupine Ivan Grbec pod taktirko Silvine Dobrila vstopile že s polno paro. V petek, 19. septembra, so namreč nastopile v Tinjanu (na sliki), kjer so bile gostje narečnega večera v prireditvi dolgoletnih prijateljev Kulturnega društva Istrski Grmič iz Škofij, čaka pa jih pestra sezona koncertov in nastopov, ki je že delno načrtana. Že novembra bodo na primer nastopile na Istrskem večeru, v novem letu pa se bodo udeležile srečanja ženskih zborov v sodelovanju z ŽPZ Dotik iz Hrpelj. Če smo že pri naštetemu pobud, ne gre prezreti seveda tudi vsakoletnega sodelovanja na reviji Primorska poje in pa že tradicionalnih prireditev ob najrazličnejših priložnostih v skupni režiji s sosednjima Domom Jakoba Ukmarja in šolo Grbec-Stepančić.

Čeprav so z vajami že začele, vabijo Škedenjke medse vse, ki jim je petje pri srcu. Tista, ki bi se rada preizkusila v petju zlasti slovenskih ljudskih-narodnih pa tudi partizanskih in drugih pesmi in ki bi rada preživela kak prijeten večer ob petju in dobri družbi, naj se oglasi v Škedenju v prostorih KD Ivan Grbec (Škedenjska ulica 124), kjer se pevke srečujejo na vajah ob sredah ob 20.30.

ŠTIVAN - Koncert iz komornega niza Note Timave

Učna ura srednjeveških sakralnih pevskih skladb

Pevke vokalnega kvarteta Oktoechos očarale poslušalce

Pevke kvarteta Oktoechos z mentorjem Lanfrancom Mengo med predsinočnim nastopom v Štivanu

FOTODAMJ@N

Oktoechos je sistem osmih modusov antične glasbe in ime, ki opredeljuje repertoarno usmeritev odličnega ženskega vokalnega kvarteta. Pevke, ki prihajajo iz različnih krajev Italije in delujejo pod mentorstvom Lanfranca Menge, so v ponedeljek oblikovale drugi koncert letošnjega komornega niza Not Timave v štivanški gotski cerkvi. Okvir je bil zaradi arhitekture in akustike zelo primeren za izvedbo programa monodičnih in večglasnih skladb iz srednjeveških ženskih samostanov, ki je nosil enigmatični naslov »Spev sibile«. Glasba, ki so jo ohranili kodeksi iz 12., 13. in 14. stoletja, je dobesedno očarala publiko, kateri ni bilo treba priporočati tišine in ploskanja »samo na koncu«, saj je sama glasba ustvarila zbrano vzdušje, ki je spontano postalo vabilo k občudovanju in doživljanju lepote kristalno čistih glasbenih izrazov. Koncert je bil za večino poslušalcev prava »učna ura«, saj je omogočil bolj redko soočanje z oddaljenim glasbenim svetom, z drugačnim smi-

sлом za harmonijo in melodijo, za koncept konsonance in disonance, za odnos do besedila v neločljivi povezavi z glasbo, ne nazadnje s terminologijo oz. z oblikami, ki pripadajo temu svetu in takratni sakralni glasbi: conductus, planctus, tropus, rythmus. Skladbe so po večini anonimne, v tem programu pa sta izstopali imeni najslavnejše srednjeveške skladateljice, redovnice Hildegard von Bingen in nemške prednice Herrad von Landsberg. Skupina je črpala skladbe izvrstnega programa tudi iz znane kastiljske zbirke kodeksa Las Huelgas in iz kodeksa iz Toleda, ki hrani rezponzorij Iudicii signum oz. »spev sibile«, katerega so pevke ovrednotile izjemno, mestoma teatralno sporočilnost, ki poudarja apokaliptične vsebine prerokbe.

Muzikalčnost, skoraj moderna ekspresivnost fraziranja, katerega se filologi monodičnega oz. gregorjanskega petja večkrat previdno otepajo, za izjemno izvedbo tega kvarteta, pri katerem je elegantna ekspresivnost odraz

estetskega čuta pri iskanju čistega zvoka in naravno sporočilnega, prefinjenega pevskega izraza. Letizia Butcherin, Eugenia Corrieri, Milli Fullin in Claudia Grimaz so štiri temperamente pevke, ki so sposobne združiti zanimive individualne vokalne lastnosti v eno, kar daje skupinskemu zvoku krila intenzivne izraznosti. Štivanški koncert stare glasbe je bil slavošpev človeškemu glasu, najlepšemu inštrumentu, ki ima tudi v svoji najbolj bistveni, enoglasni obliki tako moč, da je bilo za dodatno, znatno ojačevanje sugestije dovolj občasno nadgrajevanje melodične ali ritmične linije s symphonio ali z bobnom.

6. oktobra se bo štivanški del Not Timave zaključil s koncertom bandedonista, violončelista in pianistke (Massimiliano Pitocco, Andrea di Corato, Carla Agostinello), ki ponujajo neobičajno kombinacijo glasbe Bacha in Piazzolle, nakar se bosta nadaljnja dva koncerta odvijala na gradu Coloredo di Montalbano na Videmskem.

ROP

GLASBA - Leonora Armellini v Trstu Mladostniško sveža in tehnično neoporečna

Kadar gledamo nastope takozvanih čudežnih otrok, se vedno sprašujemo, če so jih na glasbo privezale ambicije staršev ali njihova lastna, iskrena ljubezen: odgovor dobimo, ko otroci odrastejo in začnejo samostojno, smelo in uspešno stopati po poti, ki so jim jo starši začrtali, tak srečen izid pa doživijo bolj redki.

Med te nedvomno spada pianistka Leonora Armellini, rojena v Padovi l.1992, ki je diplomirala v neverjetni starosti dvanajstih let: takrat smo jo prvič poslušali v tržiškem Občinskem gledališču in občudovali njeno spretnost, čeprav je bila še daleč od zrelosti. V tem desetletju je deklica nadaljevala svoj študij na rimski Akademiji sv. Cecilije, se briljantno izkazala na vrsti mednarodnih tekmovanj, pianistka pa še vedno nadgrajuje svoje znanje s študijem v Švici in Nemčiji, ob tem pa ima že zelo uspešno mednarodno kariero. Društvo Chamber Music jo je povabilo na svoj festival Mladi interpreti in veliki mojstri in Armellinijeva je v malo dvorano gledališča Verdi privabila polnoštevilno občinstvo. Letos so vsi pianisti izbrali dokaj tradicionalne programe in tudi dvaindvajsetletna pianistka se je osredotočila na dva mojstra Romantike, Schumanna in Chopina. V prvem sklopu je zaigrala trinajst skladb iz zbirke op.68, ki jo je Robert Schumann izrecno posvetil otrokom (še posebej svoji sedemletni hčerki) - nemški skladatelj je bil takrat v polni ustvarjalni zre-

losti, a se je znal lepo približati otroški duši in mlada interpretka je v vsaki skladbici poiskala primeren pristop, ki je odgovarjal naslovu. Schumann se je l.1838 nameraval iz Leipziga preseliti na Dunaj, zato je nekaj časa ostal v avstrijski prestolnici, kjer je bil glasbeni utrip zelo živahen: njegovi odsevi so se izkristalizirali v zbirki Dunajski karneval op.26, v kateri lahko zaznamo kar nekaj Beethovnovih in Schubertovih potez, seveda v bolj lahkonem slogu, ki ga je pianistka podala tekoče in briljantno.

Drugi del koncerta je bil posvečen Chopinu, skladatelju, v čigar imenu je Armellinijeva l. 2010 osvojila nagrado Janina Nawrocka. Najprej Balada št.3 v As-Duru op.47, nato dva Nokturna op.48, obširni Scherzo št.4 v E-Duru op.54, nazadnje pa popularna Poloneza v As-Duru op.53, so pokazali vrline, s katerimi si je pianistka prislužila nagrade in pohvale: muzikalnost in tankočutnost, izostren občutek za lepoto zvoka, najbolj prepričljivo pa je zazvenela Poloneza, med katero se je mlada umetnica povsem sprostil; energično, mladostniško sveže in tehnično neoporečno je »junaška« Poloneza povsem navdušila poslušalce, ki so z dolгим ploskanjem izvalili dva dodatka, čudovito Chopinovo Etudo št.1 op.25 ter zasajen Nokturno.

Naslednji koncert bo v ponedeljek, 6.oktobra, oblikovala ukrajinska pianistka Anna Kravtchenko.

Katja Kralj

V Vrbi praznujejo 170-letnico Zdravljice

Letošnji jesen mineva 170 let od nastanka Prešernove Zdravljice, katere sedma kitica je tudi slovenska himna. Ob obletnici so v žirovniški občini včeraj pripravili Dan Zdravljice. V Prešernovi rojstni hiši v Vrbi je na ogled razstava ilustracij preveda Zdravljice v 26 jezikov, danes pa bodo stekel še zaključek letošnjih sanacijskih del na hiši.

V Prešernovi rojstni hiši predstavljajo ilustracije iz knjžice Zdravljica in njena pot v svet, ki jih je pripravila domačinka iz Vrbe, akademska kiparka Andrejka Čufer. Kot je Čuferjeva pojasnila za STA, je bilo ilustriranje Zdravljice, ki je bila sicer v preteklosti že večkrat upodobljena, zahteven izziv. Kar 27 jezikov, v katerih se predstavlja Prešernova pesnitev, je dodala še en, likovni jezik. Pri ilustracijah se je navezovala tudi na jezike prevodov in vanje dodala simboliko posameznih kultur. Razstava povečanih ilustracij v avli Prešernove hiše bo na ogled vsaj do slovenskega kulturnega praznika 8. februarja prihodnje leto.

Bernarda Fink z Berlinskimi filharmoniki po Evropi

Mezzosopranistka Bernarda Fink bo novembra z Berlinskimi filharmoniki in dirigentom Simonom Rattleom nastopila na več koncertih po Evropi, s katerimi se bodo spomnili 25-letnice padca Berlinskega zidu. Pevka, ki prebiva na Južnem Koroškem, je nedavno prejela avstrijski častni naziv komorna pevka (Kammersängerin). »To je bila zame velika, nepričakovana čast,« je povedala v pogovoru za avstrijsko tiskovno agencijo APA, v katerem je pojasnila, zakaj se ji zdi pomembno, da prepeva v lokalnem cerkvenem zboru in zakaj ji je pri srcu slovenska glasbena šola na Koroškem. Spomnila je na težak položaj glasbene šole in na to, da je minister za kulturo Ostermayer leta 2011 kot državni sekretar sodeloval pri reševanju vprašanja dvojezičnih tabel. Ta rešitev po njenih besedah med drugim zagotavlja obstoj in podporo slovenske glasbene šole na Koroškem. Finkova obenem poziva prebivalstvo, da razmisli o tem, kaj jih združuje in kaj prispeva k lepoti "drugačnosti", k bogastvu Koroške. »Materni jezik vsakega človeka je neizmerno bogastvo,« je dejala pevka.

Z Berlinskimi filharmoniki bo, kot piše na spletni strani orkestra, kot ena od solistik sodelovala pri izvedbi Beethovne 9. simfonije in uglasbitvi Stabat Mater Karola Szymanowskega. Koncerti bodo v Berlinu, Halleju, Varšavi, Budimpešti in Pragi. (STA)

PIRAN - 5. festival evropskega in mediteranskega filma

Evropski filmski presežki

Letos v fokusu italijanska kinematografija z deli Sorrentina, Archibugijeve in Segreja

V Piranu bo v Gledališču Tartini in Media domu od danes do nedelje potekal 5. festival evropskega in mediteranskega filma (FEMF), ki bo v ospredje postavil letošnje presežke evropske filmografije. V tekmovalnem programu je 14 filmov. Festival bo obiskal tudi igralec Rade Šerbedžija.

V tekmovalnem delu festivala bodo ob letošnjih presežkih evropske kinematografije prikazali tudi nekaj mediteranskih biserov z Bližnjega vzhoda po izboru programske vodje Jelke Stergel. Vanj so med drugim vključeni umetnostno-zgodovinska drama Chagall-Malevič Alexandra Mitte, drama Ida Pawla Pawlikowskega, romantična komedija Gemma Boveri v režiji Anne Fontaine ter zgodovinska drama Jimmyjev dom Kena Loacha.

Novim delom uveljavljenih avtorskih avtorjev se bodo pridružili štirje izbrani prvenci evropskega programa Eye On Films: romantični komediji Kavboji v režiji Tomislava Mršića in Samo v New Yorku

v režiji Bandarja in Ghazija Albuliwija ter drami Bogomolka v režiji Natalie Saracco in Barbari režiserja Ivana Ikića, piše na spletni strani FEMF.

Letošnja izdaja festivala bo ponudila tudi dokumentarce z aktualno tematiko. Na sporedu bosta švedska filma Na bananinem olupku Fredrika Gerttena, ki tematizira manipulacijo prehranske industrije, ter Spletni pirati v živo Simona Kloseja, ki se sooča s problematiko zaščite avtorskih pravic. Med dokumentarci bodo prikazali tudi Sveto obvoznicu Gianfranca Rosija, ki spregovori o nevidnem Rimu, ter Ukrajina ni bordel Kitty Green, ki v ospredje postavlja gibanje FEMEN.

Festival letos v Fokus postavlja Italijo, pojem mediteranske kinematografije, ki se zadnja leta zopet vrača h kakovosti, poznani iz časov slave velikih imen italijanskega filma. V tej sekciji bo spomin na italijanske zlate čase obudil Paolo Sorrentino z Neskončno lepoto, med

drugim bodo na sporedu še Preproste besede Francesce Archibugi in Ime mi je Li Andree Segreja.

Na programu za otroke in mladino sta umetnostno-zgodovinski film Chagall-Malevič, palestinska Zgodba o žirafah, poljudnoznanstvena Amazonija, animirani film Iskanja Pernatega kralja in Hrabri avtek Poldi.

Strokovno srečanje v soboto bo namenjeno razpravi o italijansko-slovenskem čezmejnem sodelovanju na področju AV produkcije in distribucije v sklopu projekta Alpe Adria Audiovisual.

Festival se bo sklenil s podelitvijo nagrad. Žirija v sestavi Aleksandra Balmazovič, Simon Tanšek in Pavo Marinkovič bo podelila nagrade za najboljši film tekmovalnega programa, najboljšega režiserja in nagrado Vilko Filač za najboljšega direktorja fotografije. Podelili bodo tudi nagrado za življenjski prispevek na področju kinematografije in nagrado festivala za prvenec.

DOBERDOB - Spretni tatovi se potikajo po pokrajini

Ponudijo sadje in nato iz rok pograbi denar

Ponudijo ti zaboj sadja in zelenjave po zelo nizki ceni, ko jim nameravaš plačati, pa ti iz rok pograbi denar, ki ga imaš pri sebi. Spretni tatovi se potikajo po goriški pokrajini in v zadnjih dneh so obiskali tudi Doberdob.

Neznana moška v črnem kombiju sta pred dnevi nagovorila domačina, medtem ko je pešalil po osrednji doberdobski ulici. »Ciao! Sono Antonio, come va?« ga je z naglasom z juga Italije na-

govoril eden izmed dveh neznanih moških, vendar se domačin na njegove besede ni odzval; odgovoril mu je, da ga ne nikakor pozna in nato pospešil korak proti domu. Na podoben način sta nagovorila še nekaj drugih Doberdobcev. Tistim, ki so jima prisluhnil, sta začeli ponujati zelenjavo in sadje; trdila sta, da gre za domače proizvode, da nimata kam z njimi in da jih zato hočeta prodati. Neznana moška sta v nakup prepričala dva doma-

čina, ki sta iz žepa vzela denarnico, da bi preštela bankovce, potrebne za plačilo. Ko sta to počela, sta ju neznana moška spet nagovorila in jima v trenutku nepazljivosti iz rok pobrala denar. Enemu sta ukradla sedemdeset evrov, drugemu pa dvajset. Tatova sta takoj zatem sedla v svoje vozilo in se odpeljala neznan kam. Kasneje sta se neznana moška pojavila še pred eno hišo, pred katero sta parkirala rdeč kombi. Stopila sta iz njega in nago-

vorila domačinko, ki ju je nagnala, da sta takoj odšla. Domačini so že obvestili doberdobske karabinjerje, ki so poostriili nadzor po vaških ulicah. Neznana tatova sta stara okrog štirideset let in precej postavna, tako da srečanje z njima ni ravno prijetno.

Na podoben način je neznan moški prejšnji teden nagovoril tudi osemdesetletnega Goričana, ki se je odpravil v eno izmed trgovin v Tržaški ulici. »Danes zjutraj sem srečal mojega prijatelja iz Neaplja, ki mi je za deset evrov prodal cel zaboj sadja in zelenjave,« je moški povedal svojem ob povratku domov. Ko so ga vprašali, koga je pravzaprav srečal, se je zamislil in se tudi sam zavedal, da moškega iz Neaplja ni nikoli prej videl. Osemdesetletni Goričan je pa imel srečo, saj je imel pri sebi samo deset evrov. Ko se odpravi zdoma, nosi namreč s sabo le denar, ki ga potrebuje za svoje nakupe.

Neznani Neapeljčan mu je položil v prtljajnik zaboj, v katerem so bili paradizniki, slive in breskve, potem pa mu je dejal, naj mu plača, kolikor hoče. Goričan mu je izročil deset evrov, goljuf pa je očitno opazil, da v denarnici ni bilo drugih bankovcev; tako se je Goričanu le zahvalil in se s svojim kombijem odpeljal neznan kam.

Zaboj sadja ali zelenjave lahko drago stane

FOTO PDK

GORICA

Begunci se vračajo k Soči

Sledi človeške prisotnosti ob Soči

Begunci se vračajo na soški breg. V zadnjih dneh so v Gorico prišli novi afganistanski prebežniki, za katere v šotorišču v Ulici Brass, v mestnem središču, ni več prostora, zato si poiščejo zatočišče drugod, nekateri izmed njih tudi na soškem bregu pod sejemske razstavišče v Ulici Barca, kjer je do pred kratkim že bilo več zasilnih zavetišč in kjer so bile higienske razmere pod nullo. Problem primerne nastanitve prosičev azila torej ni še rešen.

»V šotorišču v Ulici Brass je trenutno štirideset priseljencev, novih pa ne sprejemamo, čeprav se pri nas skoraj vsak dan oglasi kak nov begunec,« pojasnjuje pokrajinska odbornica Ilaria Cecot in opozarja, da vsakemu novemu priselcu ponudijo vodo in nekaj hrane, zatem pa mu razložijo, da ga v šotorišče ne morejo spustiti. »Zapisujem si imena novih priselcev, doslej sem jih naštel že 35. Ko jim razložimo, da zanje ni prostora, odidejo neznan kam. Kdo izmed njih nedvomno prespi tudi pri Soči, kjer smo v zadnjih dneh našli nekaj nahrbtnikov, cunj in odev, potem ko smo prejšnji teden območje povsem očistili,« pravi Cecotova in dodaja, da se je ravno včeraj v šotorišču oglašil Afganistanec, star kakih 40 do 45 let, ki je imel vse noge popraskane. »Ponudili smo mu vodo in mu pripravili nekaj hrane, noge smo mu namazali z antibiotično kremo in jih nato obvezali,« pravi Cecotova in razlaga, da so ga nekaj pustili spati v šotorišču, potem pa je odšel neznan kam. Pokrajinska odbornica opozarja, da je zadeva zelo resna, saj iz dneva v dan prihajajo v Gorico novi priseljenci, na vidiku pa ni konkretnih rešitev. Po mnenju direktorja nadškofijske Karitas Paola Zuttiona bi bilo treba ob mednarodnem prizadevanju za reševanje krize v Afganistanu in v drugih vojnih žariščih poskrbeti za ustanovitev novih komisij, ki preverjajo prošnje za pridobitev statusa azilanta. Trenutno deluje v Gorici edina tovrstna komisija v severovzhodni Italiji, zaradi česar je v mestu toliko prosičev azila. Zuttion razlaga, da na prefekturi še vedno iščejo namestitev za štirideset priseljencev, ki so trenutno v šotorišču. »V središču Nazareno je nastanjenih 80 priseljencev, mogoče bi jih lahko še nekaj gostili v prostorih Karitas, vendar za ostale je treba poskrbeti drugod. Govori se o Krminu,« pravi Paolo Zuttion.

O afganistanskih priseljenih je tekla beseda tudi na ponedeljkovem zasedanju pokrajinskega sveta. Svetniki levsredinske večine podpirajo odločitev pokrajinske uprave, ki je namestila šotorišče v Ulici Brass, in so hkrati prepričani, da mora dežela sklicati omizje s predstavniki prefekture, pokrajin in občin, ki morajo skupaj iskati rešitve za stisko priseljencev. K čim prejšnjim posegom pozivajo tudi desnosredinski svetniki, po katerih bi morala za pribežnike poskrbeti država, ne pa pokrajine in občine, ki bi morale pomoč namenjati domačinom v stiski.

GORIŠKA - Ponedeljkovo zasledovanje se je zaključilo na meji

Tatovi verižic za las zbežali

Žrtve iščejo (in najdejo) po Gorici in v okoliški vaseh - V minulih dneh obiskali tudi Peč - Mladenič na motornem kolesu okradel Goričanko

Karabinjerjem in policiji še ni uspelo, da bi izsledili tatove zlatega nakita in še zlasti verižic, ki se v zadnjih dneh potikajo po Goriškem. V ponedeljek so bili njihovemu prijatelj zelo blizu. V dopoldanskih urah so se policisti pognali za avtomobilom s tujo registracijo. Zasledovanje se je začelo v Gorici, zaključilo pa na državni meji, saj so osumljenci pobegnili v Slovenijo, kjer se je za njimi izgubila vsaka sled.

Tatovi verižic so v zadnjih dneh bili v akciji v Gorici in drugod po pokrajini. Poročali smo že o tatinskih podvigih v Sovodnjah in na Vrhu, pred nekaj dnevi pa so se pojavili na Peči. V vas so se pripeljali z avtomobilom znamke BMW temne barve. Pred eno izmed hiš sta iz vozila izstopila moški in

ženska ter nagovorila domači par. Povedala sta, da iščeta lekarno in pokazala v avto, v katerem je na zadnjem sedežu ležala deklica. Domačina sta jima pojasnila, kako naj prideta do lekarne, moški in ženska pa sta ju v zahvalo objela in se odpeljala dalje. Šele po njunem odhodu sta se krajana zavedela, da sta jima neznanca ukradla zlato verižico.

Tatovi so dejavni po vsej goriški pokrajini, za sabo imajo že dolgo vrsto tatvin. Preiskovalci so nam potrdili, da se poslužujejo avtomobilov znamk BMW in Mercedes - redko tudi Volkswagen - z nemško registrsko tablico, včasih tudi s špansko. Ravno včeraj smo poročali o tovrstni kraji v goriškem predmestju Madonina; okradenec je povedal, da se je ta-

tinski par pripeljal z avtom tipa Volkswagen Passat s špansko registracijo. Sestava tatinske ekipe se spreminja: nekateri okradenci govorijo o dveh tatovih oziroma taticah, drugi o treh ali štirih, šlo pa naj bi za pripadnike romske skupnosti. Spreminja se tudi njihov modus operandi: tatovi sprašujejo za lekarno ali pa ponujajo ceneni nakit, pri čemer z vratu svoje žrtve poberejo dragoceno ogrlico.

Do tatvine je v prejšnjih dneh prišlo tudi v spominskem parku v Gorici. Mlad moški na motornem kolesu tipa Ciao se je približal starejši ženski in ji s silo odtrgal zlato verižico. Ženska se je lažje poškodovala, zaradi odrgnin na vratu so ji pomoč nudili v goriški bolnišnici.

Twingo je obstal na strehi

BUMBACA

GORICA - Nesreča v Ulici Manzano

Dekle s Twingom pristalo na strehi

S svojim mestnim avtomobilom se je prevrnila na streho, pri čemer se k sreči ni poškodovala. Do prometne nesreče je prišlo včeraj okrog 7.30 v Ulici Manzano, nedaleč od križišča z Ulico Arcadi. 32-letna N.F. iz Gorice je bila s svojim malim avtomobilom Renault Twingo namenjena proti središču mesta. Iz še nepojasnjenih razlogov je ženska zapeljala proti desni strani cestišča in zatem trčila v avtomobil tipa Ford Fiesta, ki je bil parkiran ob robu ulice. Malega Twinga je odbilo proti sredini cestišča, zavrtel se je okoli svoje osi in se tudi prevrnil na streho. Ženska je bila pripeta z varnostnim pasom, tako da se ni huje poškodovala. Sama je izstopila iz avtomo-

bila in počakala na prihod reševalcev, ki so le po nekaj minutah prihiteli na prizorišče nesreče, saj sta v neposredni bližini tako goriška bolnišnica kot pokrajinsko gasilsko poveljstvo. Žensko so iz previdnosti vseeno odpeljali v goriško bolnišnico; ker ni utrpela večjih poškodb, se je domov vrnila že zgodaj popoldne.

Na prizorišču nesreče so gasilci očistili olje, ki se je razlilo po cesti, medtem ko so prometni policisti poskrbeli za urejanje prometa, ki je bil seveda nekaj časa oviran. V nesrečo je bil posredno vpleten še tretji avtomobil. Ko je Twingo zadel Fiesto, se je le-ta premaknila in trčila v avtomobil Volkswagen Golf, ki je bil parkiran pred njo.

GORICA-NOVA GORICA - EZTS GO

Pet milijonov za Sočo, pet jih je za zdravstvo, promet pa bo počakal

Pet milijonov evrov za soški park in še pet milijonov za čezmejno zdravstvo. Gre za prvi uspeh EZTS GO oz. prva sredstva, ki jih je pridobilo to združenje treh sosednjih občin (Gorice, Nove Gorice in Šempetra-Vrtojbe). Združenje je za projekt Park Soča sicer zaprosilo za 6 milijonov evrov, za projekt s področja zdravstva pa za 8 milijonov evrov, tretje projektno področje, ki so si ga zastavili - Promet -, pa ni bilo odobreno. Kljub temu so se vsi trije župani, Ettore Romoli, Matej Arčon in Milan Turk, ter Robert Golob, predsednik skupščine, in Sandra Sodini, direktorica EZTS GO, včeraj na slavnostni seji združenja v Novi Gorici strinjali, da gre za zgodovinski dogodek za tri občine.

»Gre za zgodovinski trenutek za vsa tri mesta ob meji, ker smo se prvič uspeli pozicionirati kot samostojen subjekt v so-

delovanju med obema državama. Ne samo, da smo pridobili pravico do desetih milijonov evrov sredstev. Ta sredstva bomo dobili v obliki t.i. celostnih teritorialnih naložb, kar pomeni, da bomo samostojno razpolagali s tem, kako bo ta denar porabljen oz. naložen,« je povedal Robert Golob, ki je prepričan, da gre za kamenček v plaz, ki bo sprožil dejansko sodelovanje med tremi občinskimi upravami tudi v obliki skupnih projektov in hkrati tudi v skupnem življenju ljudi na obeh straneh meje.

Kot kaže, je zaenkrat manj neznank okrog projekta Park Soča, ki bo tudi lažje in hitreje izvedljiv. Projekt Zdravstvo pa ima še nekaj neznank, in sicer glede natančnih vsebin, ki se bodo morda še prilagajale, in izvedbenih rokov. Področje zdravstva je namreč na obeh straneh meje v državni pristojnosti, zato je pričakovati usklajevanje z

Slavnostna seja EZTS GO v Novi Gorici

FOTO K.M.

obema ministrstvoma - slovenskim in italijanskim. »Ker gre za t.i. CTN (celostne teritorialne naložbe, op.n.) projekte, je vse na nek način še odprto oz. v naših rokah. Projekt, ki smo ga prijaviteli, ima tri komponente na področju zdravstva. Gre za najprej celostno točko za vse socialne in zdravstvene storitve na obeh straneh meje, se pravi informacijsko točko - to je neke vrste horizontalni ukrep. Potem gre za fiziološko nosečnost in porode, se pravi za skupen vertikalni projekt z vidika sodelovanja na porodniški dejavnosti. In za sodelovanje na skupnem projektu za duševno zdravje - to je drugi vertikalni projekt,« je pojasnil Golob in nadaljeval: »Pri projektu ob reki Soči gre za izgradnjo športno-rekreativnega parka, ki se bo raztezal čez obe državi. Gre za prvi tak projekt v zgodovini Slovenije, se pravi, investirali bomo z ene točke v obe državi. Zgradili bomo osnovno infrastrukturo: mostove čez Sočo in kolesarske steze. Ob tem pa skladno z nekaterimi vizijami postavili celotno rekreativno in turistično ponudbo: na eni strani povezava do Brd kot gastronomska ponudba in tudi z vidika turizma, na drugi strani povezava preko rekreativnih površin in športnega turizma na obe mesti. Želimo ustva-

riti območje, kjer se bodo lahko mladi družili vsak dan. Ne le na prireditvah. Na ta način bomo združili obe mesti tudi v vsakodnevem življenju. Ob Soči je pomembno to, je, da bomo uspeli izkoristiti naravno dano, ki jo imamo na tem prostoru, ki pa je bila doslej razdeljena.«

Projekt Promet - kot tudi drugi projekti - ni pokopan, zatrjuje Golob. »Pri projektu Promet gre enostavno za to, da pred-

me, da bo v prihodnjih letih EZTS GO prišel do še večjih sredstev za še bolj pomembne projekte, kot so ti, ki pa so tudi pomembni, ker so prvi.

Za oba projekta oz. področji namevajo pri EZTS GO zaposliti po enega skrbnika. Golob je glede rokov izvedbe pri projektu Zdravstvo realen: »Tu bo treba počakati. Horizontalni ukrep je lahko izvedljiv takoj, za ostalo pa moramo počakati na dogovor z obema državama. Ampak znotraj programskega obdobja 2014-2020 bo nedvomno uresničen.« Bolj pa je optimističen glede projekta Park Soča, kjer bi s konkretnimi ukrepi in investicijami lahko začeli že prihodnje leto. Bosta oba projekta zahtevala tudi finančni vložek občin? »Zaenkrat točno o tem, kateri od teh projektov bi zahteval participacijo in na kakšen način, nimamo še definiranih jasnih pogojev. Četudi bi bil predviden tak avtonomni vložek, recimo 15 odstotkov pri parku Soča, to ne bo problem, pri zdravstvu pa zna biti, ker je država tista, ki je dolžna to storitev nuditi občanom, tako da bomo sproti videli, kako se bodo vključile države. Zato je pri zdravstvu teh dilem bistveno več kot pri rekreativnem parku.«

Katja Munih

»Zgradili bomo osnovno infrastrukturo: mostove čez Sočo in kolesarske steze«

nostne usmeritve znotraj partnerskega sporazuma o sodelovanju med Slovenijo in Italijo enostavno ne dopuščajo podpiranja takih projektov. Potrudi se bomo, da bomo tudi zanj našli vire financiranja druge. Poudarjam: poleg teh treh projektov, je EZTS GO aktiven na celi seriji različnih področij, ki pokrivajo praktično vse. Zato platforma, ki smo jo izpostavili, deluje naprej in zato pravim, da je to kamenček, ki bo sprožil plaz,« je prepričan Golob, ki verja-

NOVA GORICA - Humanitarne ustanove Socialne stiske vse globlje, pomoč prosi vse več ljudi

Bo dražba prinesla težko pričakovani humanitarni center?

Socialne stiske vedno globlje, število prosilcev za razne oblike pomoči se povečuje - takšno oceno trenutnih razmer na Goriškem podajajo predstavniki humanitarnih in prostovoljnih organizacij ter državnih in občinskih institucij. Zalosten je tudi podatek, da je med prosilci za pomoč čedalje več zaposlenih, ki zaradi nizkih dohodkov ne zmorejo več plačevati položnic.

»Za preživetje ljudje najemajo kredite ali pa si izposodijo denar, kar pa vodi v še večje dolgove. K nam pridejo na točki, ko so že v hudih stiskah: grozijo jim deložacije, bančne račune imajo blokirane,« našteva Nataša Košiček, direktorica novogoriškega Centra za socialno delo. Številke, ki jih navajajo razne humanitarne organizacije in državne ter občinske institucije, so zgovorne: novogoriška občina je v proračunu za denarne socialne pomoči namenila 120.000 evrov proračunskih sredstev. Od tega je 20.000 evrov šlo za zagotavljanje toplih obrokov socialno ogroženim občanom. Do začetka septembra je dodelila že za dobrih 100.000 evrov denarnih pomoči, kar pomeni, da je že presegla višino sredstev, ki jih je dodelila lani (82.000) in predlani (77.600). Ljudje nimajo denarja za gretje, plačilo elektrike, zdravstveno zavarovanje in za osnovne življenjske potrebščine. Tudi na Centru za socialno delo so v prvih osmih mesecih letošnjega leta za izredno socialno pomoč prejeli že 179 vlog več kot v istem obdobju lani, za redno socialno pomoč pa kar 409 vlog več kot lani. V novogoriškem Rdečem križu opažajo več prosilcev za finančno pomoč, medtem ko so prošnje za materialno po-

moč nekako na isti ravni kot lani. Na območju Goriške so leta 2012 pomagali 850 posameznikom, lani 1127, v prvih osmih mesecih letošnjega leta pa že 964 socialno ogroženim posameznikom. Pri območni Karitas so lani s hrano in higienskimi pripomočki pomagali 529 družinam in 250 posameznikom, razdelili so 6.208 paketov za 3.122 oseb. 312 družin je prejelo oblačila in obutev. »V letu 2014 je na novo zaprosilo za pomoč v hrani in higienskih pripomočkih 45 družin in 15 posameznikov. Finančno pomoč je lani prejelo 63 družin v znesku 24.500 evrov,« našteva Renata Voncina iz območne Karitas. Da je potreba po pomoči vedno večja, vedo povedati tudi pri Zavodu Karitas Samaritan, novogoriških enotah Ozara in Šent, medobčinskem društvu prijateljev mladine za Goriško, humanitarnem društvu Kid otrok otroku in društvu prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote.

Da bi ljudem, ki se znajdejo v stiski vsaj olajšali odgovor na vprašanje kam po pomoč, so na novogoriški mestni občini te dni izdali zloženko, kjer so navedene vse omenjene organizacije in društva ter oblike pomoči, ki jih ponujajo. Predstavniki teh organizacij pa tudi opozarjajo, da mesto potrebuje humanitarni center, ki bi pod eno streho nudil primerne prostore za njihovo delovanje ter razdelilnico hrane. »Prihodnji teden bo potekala dražba za nekdanji Primorjev objekt na Bidovičevi ulici v Novi Gorici. Občina se bo potegovala za nakup, tam bi uredili humanitarni center z delilnico hrane ter mladinski center s hotelom,« napoveduje župan Matej Arčon. (km)

GORICA - Župan na protestnem shodu proti zdravstveni reformi

»Doživeli smo krivico«

Romoli poudarja, da so zaprli goriško porodnišnico, vendar bodo dopustili nadaljnji obstoj raznih dvojnikov

Goriški župan Ettore Romoli se je včeraj v Trstu udeležil protestnega shoda proti deželni zdravstveni reformi in še zlasti proti krčenju storitev v bolnišnicah v Guminu, Čedadu in Maniagu. Poleg Romolija so bili prisotni tudi župani iz občin, ki bi jih krčenje storitev najbolj prizadelo. Romoli je ravno županom izrazil svojo solidarnost in opozoril na krivico, ki jo je po njegovem mnenju pred kratkim doživela Gorica. »Zaprli so našo porodnišnico brez vsakega posvetovanja z nami; na deželi prodajajo reformo kot nekaj izjemno pomembnega, konec koncev pa bodo le krčili nekaj storitev in po drugi strani dopustili nadaljnji obstoj nekaterih dvojnikov,« je prepričan Romoli. Protestnike je včeraj dopoldne sprejel predsednik deželnega sveta Franco Iacop. Preden se je v deželnem svetu začela razprava o reformi, je v imenu občanskih odborov spregovoril Claudio Polano. Po njegovih besedah morajo zagotoviti nadaljnji obstoj manjših bolnišnic, še zlasti tistih v hribovitih in gorskih predelih dežele.

Romoli in razni župani v Trstu

GORICA - Pokrajina objavila razpis

Oddajajo v najem oddelek bivše psihiatrične bolnišnice

Bivši ženski oddelek psihiatrične bolnišnice

BUMBACA

Goriška pokrajina je objavila razpis, s katerim oddaja v najem nekdanji ženski oddelek bivše psihiatrične bolnišnice v Ulici Vittorio Veneto. Najemniška pogodba bo veljala več let, sicer ne več kot 19, najemnik pa se bo moral obvezati, da bo poskrbel za obnovo in ovrednotenje poslojpa, ki že več let sameva. S pokrajine pri tem opozarjajo, da najemnik ne bo smel spremeniti namembnosti poslojpa, tako da bo v njem mogoče voditi le socialne, športne in vzgojne dejavnosti. Poslojpe je sestavljeno iz pritličja, ki meri 694,80 kvadratnih metrov, in prvega nadstropja, ki meri 127,80 kvadratnih metrov; skupno bo novi najemnik imel na voljo 822,60 kvadratnih metrov prostora. Ob poslojpu je še dvorišče, ki meri 3182 kvadratnih metrov. Izklicna cena za letno najemnino znaša 20.805 evrov; več informacij o razpisu je na voljo na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

GORICA - Predstavitelj danes v Trgovskem domu

Med popisom arhivske zbirke Glasbene matice naleteli tudi na odkritja

Goriška Glasbena matica začenja novo šolsko leto z vzorno urejeno arhivsko zbirko.

Kot je povedala predsednica Nataša Paulin, je upravni odbor ugotovil potrebo po popisovanju dokumentov o dejavnosti Glasbene matice, ki so bili s selitvijo iz starih v nove sedeže tako v Trstu kot v Gorici pospravljeni, a so bili vendar potrebni primerne urejevanja po predpisih. Da bi bogato gradivo postalo širše dostopno, je šola zaupala delo muzikologinji in arhivistki Katarini Kraševac. Strokovnjakinja je popisala dokumentarni in notni fond, ki vsebujeta gradivo o delovanju, korespondiranju, publikacijah šole, fotografije in notne zapise. Vsaka arhivska raziskava je vir zanimivih odkritij.

Arhivistka nam je zaupala nekaj informacij o

posebnih dokumentih, s katerimi se je srečala med delom: »Med zanimivostmi, ki jih vsebuje fond, bi izpostavila zbirko sodnika Milana Bogataja, v kateri so ohranjeni njegovi prepisi skladb raznih skladateljev, med drugimi Stanislava Gastaldona ("Musica Proibita, op. 5"), Davorina Jenka ("Na tujih tleh"), Bedriha Smetane ("Prodana nevesta") in Johanna Straussa ("Na lep modri Donavi"). Na platinah notnih tiskov so natisnjeni pečati založniških hiš, med katerimi sta tudi Stabilimento Musicale Schmidl iz Trsta in Girolamo Michlstädter iz Gorice. V seriji "Notni zapisi" imajo nekateri notni tiski dodano posvetilo avtorja. Tako je v zbirki Lojzke Sever ohranjena skladba za violino in klavir Hinka Simonicha s skladateljevim posvetilom Severjevi, ki datira v leto 1917. Skladatelj Zvonimir

»Musica Proibita, op. 5«
Stanislava Gastaldona

Ciglić je posvetilo zapisal na njegove "Male skladbe za klavir", na skladbi "Moja zemlja" za mešani zbor Mihovila Logarja pa je posvetilo avtorja iz leta 1930. Med serijami bi omenila še zbirko fotokopij dokumentov Zveze slovenskih prosvetnih društev in Slovenske prosvetne zveze, ki se nanašajo na ponovno obuditev glasbene šole. Originale hranijo v

knjižnici Damirja Feigla v Gorici.«

Vsebine goriškega fonda bodo predstavljene javnosti danes, 1. oktobra, ob 17.30 v Trgovskem domu v Gorici, nakar se bo urejanje in popisovanje nadaljevalo na sedežih Glasbene matice v Trstu in v Benečiji.

ROP

KROMBERK - Razstava o slovenskih vojaki in knjiga o vojaških značkah

Raztepeni po frontah

Do konca februarja prihodnjega leta bo v prostorih kromberškega gradu na ogled fotografska in dokumentarna razstava z naslovom »Kam usoda jih je peljala«. Gre za pregleden in izjemno zanimiv prikaz usode slovenskih fantov in mož v avstro-ogrskih uniformah, ki jih je splošna mobilizacija pahnila v morijo prve svetovne vojne in so bili s svojimi enotami raztepeni po vseh tedanjih frontah, tudi na Daljnem Vzhodu, kar je le redkim znano.

Razstavo, ki je razporejena po vsebinskih sklopih, je pripravil zgodovinar in kustos Goriškega muzeja, Drago Sedmak, pravi strokovnjak o dogajanju med prvo svetovno vojno. Ob njenem odprtju je avtor poudaril, da bo iz prikazanega gradiva obiskovalec spoznal, kje in kako so se slovenski vojaki, ki so služili cesarju, bojevali na različnih evropskih in bližnjevzhodnih bojiščih kot pripadniki najrazličnejših enot - pehote, topništva, mornarice, letalstva ... Neznansko trpljenje na bojnih poljih in njihovo životvarjenje v ujetništvu (v Rusiji, Srbiji, Italiji pa tudi na Daljnem Vzhodu) sta največkrat ostala le v spominu posameznikov, kajti povojni čas z ideološkim brisanjem spomina na poražence je njihova pričevanja pahnil v nasilno pozabo. Šele v novejšem času so zgodbe naših prednikov deležne pozornosti, ki jim je bila toliko časa zanikana. Na dan prihajajo porumenele fotografije, osebni predmeti,

Predstavitelj razstave in knjige v grajski dvorani

FOTO VIP

včasih tudi dnevniki, zlasti pa korespondenca med vojaki na fronti in njihovimi domačimi; ta predstavlja pomembno podlago in neprecenljiv vir za nadaljnje raziskave, ki jih je spodbudila tudi stoletnica začetka prve vojne.

Avtor razstave v kromberškem gradu ni spregledal niti teh, katerih po-

smrtni ostanki ležijo v tuji zemlji na oddaljenih vojaških pokopališčih, pa tudi teh ne, ki so zabeleženi na seznamih vojnih izgub (to so padli, ranjeni, pogrešani, izginuli in umrli zaradi bolezni, snežnih plazov, nesreč itd.).

Odprtje razstave je bilo priložnost, da je predsednik Društva soška fronta

Tadej Munih izročil priznanje za sodelovanje Goriškemu muzeju. Sledila je še predstavitev knjige o značkah in oznakah, ki so jih na vojaških kapa in uniformah nosili avstro-ogrski vojaki. Avtor zajetne publikacije z naslovom »Tako značko nosim jaz ...« je David Erik Pipan, član novogoriškega Društva soška fronta in strasten zbiralec ostalin prve vojne. Zgodovinar Renato Podbersič je Pipanovo knjigo uvrstil med publikacije s poglobljenim in dokumentiranim popisom uradnih znakov in oznak ter domoljubnih in vojaških značk, ki so jih nosili avstro-ogrski uniformiranci. Avtor mu je pritrtil s poudarkom, da knjiga na 420 straneh ponuja trenutno najpopolnejši pregled vojaških značk slovenskih enot, v njej pa so tudi prvič v celoti prikazane in v slovenskem jeziku predstavljene vse do sedaj poznane avstro-ogrske vojaške značke. Posebej so prikazane vojaške značke slovenskih enot in tiste, ki se z upodobitvami navezujejo na soško bojišče in na tukajšnje kraje. Ob fotografijah značk je v Pipanovi knjigi še poglobljen opis enot in dogodkov, ki so na njih poznorjeni.

Knjigo je izdalo Društvo soška fronta Nova Gorica in jo bodo v prihodnjih tednih predstavili še v drugih krajih Goriške, konec oktobra tudi v dvorani kulturnega društva Jezero v Dobredu. (vip)

TRŽIČ - Novost V bolnišnici »rožnata soba« za žrtve nasilja

V tržiški bolnišnici San Polo bodo danes predali namenu sobo z »rožnato oznako«, ki bo namenjena ženskam, otrokom in drugim žrtvam nasilja. V sobi bodo v udobnih in varnih prostorih poleg zdravstvene pomoči nudili tudi priložnost za pogovor s primerno usposobljenim osebjem. Soba bo zdravstveno podjetje odprlo v sodelovanju s pokrajinsko upravo. Po današnjem odprtju ob 9.45 bodo pred javnostjo spregovorili o izkušnjah v »rožnati« sobi, ki so jo leta 2010 odprli v bolnišnici v Grossetu. Novembra bo »rožnata« soba dobila tudi goriška bolnišnica.

TRŽIČ - Spor Bazen je zaprt

Tržiški občinski bazen je še vedno zaprt. Tudi danes ga ne bodo odprli, čeprav so pred ponedeljkovim zasedanjem občinskega sveta starši in odborniki društva Adria Rari Nantes zahtevali njegovo ponovno odprtje. Z občine pojasnjujejo, da iščejo dogovor z upraviteljem za čim prejšnje odprtje bazena in da niso zložili na deželno upravno sodišče zahteve po razveljavitvi pogodbe, ker bi to le še podaljšalo celoten upravni postopek. Ravno danes zapade razpis, s katerim bodo izbrali upravitelja, ki bo za bazen skrbel od 1. januarja leta 2015 do 31. decembra leta 2016.

GORICA - Združenje prostovoljnega dela Za zgled kraljica Helena savojska

Tudi v Gorici je temelje svojega delovanja položilo mednarodno nedobičkonosno združenje Kraljica Helena. Ob udeležbi odbornice Silvane Romano so ga včeraj predstavili na županstvu, kjer je deželni delegat združenja Biagio Liotti napovedal, da bodo s prostovoljnimi delom članov nastopali s pobudami na krajevni kulturni sceni, predvsem pa bodo pomagali blažiti socialno stisko. V ta namen so se primerno organizirali in na čelo mestne sekcije združenja imenovali Patrizio Zampi, ki je že aktivna tudi v krvodajalskih vrstah.

Združenje Association Internationale Reine Hélène (AIRH) je bilo ustanovljeno leta 1985 v Franciji in je s svojimi predstavništvi navzoče v 56 državah, od leta 1990 dalje

tudi v Italiji s sedežem v Modeni. Navdihuje ga zgled kraljice Helene savojske, rojene v črnogorskem Cetinju, ki se je v zgodovino vpisala kot kraljica karitativnosti. Povezano je z rimskokatoliško Cerkvijo, a vzdržuje dialog z vsemi veroizpovedmi, ni odraz političnih strank in tudi ne prejema javnih prispevkov. Njegovo delovanje sloni na darovih in prostovoljnem delu članov, je poudaril Liotti. »Navezani smo na Gorico in na deželo FJK, saj v Palmanovi imamo osrednje skladišče za humanitarne pomoči, v Gorici živim, zato smo tudi tu organizirali sekcijo združenja,« je še dejal Liotti in napovedal, da bodo v novembru priredili v Gorici okroglo mizo o Srednjem Vzhodu, ki ga pretresajo krvavi konflikti. »Naše geslo je "služiti",« je dodal.

Univerza odpira vrata

Videmska univerza prireja jutri na svojem goriškem sedežu v Ulici Santa Chiara dan odprtih vrat. Ves popoldan si bo mogoče ogledati laboratorije smeri DAMS in se pogovoriti s študenti, ki že uspešno študirajo v Gorici. Predstavili bodo tudi delovanje novega središča Career Center, v katerem iščejo nove zaposlitvene priložnosti za študente. Ob 15. uri bosta dve okrogli mizi: na eni bodo spregovorili o univerzitetni smeri stikov z javnostmi, na drugi pa o DAMS-u.

Nov magistrski študij

Na sedežu Tržaške univerze v Ulici Alvirano v Gorici bodo jutri ob 10. uri predstavili nov magistrski študij v okviru diplomatskih ved s posebnim poudarkom na t.i. »peace buildingu«, v okviru katerega se bodo študentje poglobili v problematiko reševanja mednarodnih sporov. Poleg tega bo poudarek še na diplomatskem in gospodarskem vidiku.

»Vinodentro« v Kinemaxu

V goriškem Kinemaxu bodo danes ob 17.50 in ob 20.30 vrteli film »Vinodentro« režiserja Ferdinanda Vicentini Orgnanija. »Moja družina proizvaja vino v Furlaniji od leta 1946 in odraščal sem sredi vinogradov. Po potresu leta 1976 sem odšel v svet, vendar sem vedno ostal navezan na vinarski svet,« poudarja Orgnani, ki bo goriško občinstvo nagovoril ob koncu prve projekcije in pred začetkom druge.

Navezali stik s Sardinijo

Delegacija goriške pokrajine s podpredsednico Maro Černic na čelu se je mudila na Sardiniji, kjer so podpisali dogovor o sodelovanju med pokrajinskima prevoznikoma podjetjema iz Gorice in Sassarija; na tej podlagi si bodo izmenjali izkušnje in dobre prakse. Obisk je potekal ob stoletnici ustanovitve brigade Sassari, ki se je med prvo svetovno vojno borila na Krasu.

V Trziču »rožnata« utrdba

V oktobru bo utrdba nad Trzičem osvetljena z rožnato barvo, saj se občinska uprava pridružuje državni kampanji »Nastro rosa«, ki jo vodi italijanska zveza proti rakastim obolenjem.

»Zakaj sem veganka?«

Ob svetovnem vegetarijskem tednu bo v pokrajinski galeriji Art Open Space v Ulici Diaz v Gorici danes ob 17.30 javno srečanje na temo »Zakaj sem veganka?«. Spregovorila bo zdravnica Susanna Beira Bertali.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **9.35** Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Serija: Velvet **22.45** Aspettando Ballando con le stelle **23.35** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.00 Nad.: Heartland **7.40** Nad.: Le sorelle McLeod **9.05** Nad.: Pasion Prohibida **9.50** Rubrika **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 22.55 Dnevnik, vreme in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Lol - tutto da ridere

21.10 Film: Operazione Spy Sitter (akc., '10, i. J. Chan) **23.10** Film: World Express - Messico all'ultimo respiro (akc.)

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura - Il tempo e la storia **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Variete: Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.15 16.00 La vita segreta di una teenager americana **12.00** 16.45 Joan of Arcadia **12.50** Heroes **13.40** 20.25 Stargate Atlantis **14.20** 19.20 Doctor Who **15.10** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.15** One Three Hill **17.35** Novice **17.40** Robin Hood **18.30** The Lost World **21.10** Dexter **23.00** Film: A Company Man (triler)

RAIS

12.00 Glasba: Korsakov - Suite de La mille e una notte **12.50** Koncert: Ravel **13.40** Koncert: Henze **14.10** Dok.: Wild Italy **15.05** Come si costruisce un pianeta **16.05** Film: Principe di Homburg **17.40** Scaramouche Scaramouche **18.10** Novice **18.15** 23.20 David Letterman Show **19.05** I tesori dell'architettura **20.00** Divini Devoti **20.45** Passepartout **21.20** Dok.: Inventare il tempo **22.20** Cult Book **22.50** Dok.: Confini **0.10** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

13.40 Film: Non dirlo a nessuno (triler) **16.00** Film: Ritorno a Tara Road (dram.) **17.40** Novice **17.45** Film: She's the Man (kom., '06, i. A. Bynes, C. Tatum) **19.35** Film: Aragosta a colazione (kom., It., '79) **21.15** Film: Sirene (kom., '90, i. Cher, W. Ryder) **23.15** Dok. film: Giuliano Gemme - Un italiano nel mondo

SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (30. septembra 2014)

Vodoravno: parameter, osnova, ekologija, emirat, tiger, muka, Okabe, Are, at, petelini, Kralj, R.A., Tina, tla, Na, Japonka, zr, aon, Maradona, Ibar, go, eter, L.I., kropilo, ti, dotekanje, ura, akrobatika, silak, Nat, aromat, Trani; na sliki: Nardo Kralj.

RAI PREMIUM

12.15 19.10 Nad.: Terra Nostra **13.10** Nad.: Betty la Fea **13.55** Serija: La nave dei sogni **15.35** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.40** Rubrika **15.50** Serija: Scusate il disturbo **17.30** 0.45 Novice **17.45** Nad.: Potere e passione **18.25** Nad.: Topazio **20.05** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: L'ispettore Coliandro **23.00** Serija: 14° Distretto **23.55** Autoritratti

RETE4

6.50 Nad.: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Aquile d'attacco (voj.) **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: Bones

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55, 0.30 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Show: Pomeriggi cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.20** Show: Striscia la notizia - La voce dell'indecenza **20.40** Champions League: Atletico Madrid - Juventus **22.45** Speciale Champions League

ITALIA1

7.05 Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York **21.10** Show: Le iene Show **0.00** Show: Invincibili

IRIS

11.30 Film: Lo scapolo - Alberto il conquistatore (kom.) **13.10** 19.10 Serija: Hazard **15.20** Ti racconto un libro **15.40** Film: La grande notte di Ringo (western) **17.25** Film: Ursus nelle valle dei leoni (pust.)

21.00 Film: A Mighty Heart - Un cuore grande (dram., '07, i. A. Jolie) **23.20** Film: L'altra donna del re (dram., '08, i. N. Portman, S. Johansson)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: La libreria del mistero **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

7.40 11.50 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **8.00** Ti ci porto io... in cucina con Vissani **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **9.50** 19.00 Cuochi e fiamme **14.05** 0.10 The Dr. Oz Show **16.50** 21.10 SOS Tata

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **12.45** Italia economia e prometeo **13.15** Fede, perché no **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00, 23.50 Trieste in diretta **20.00** Trieste Next **21.00** Investire nel porto di Trieste **23.30** Peccati in tavola

LAEFFE

13.40 16.55, 20.10 Al cinema con LaEffe **13.45** 19.45 Novice **14.00** 17.55 Serija: Jamie - Ricette a 5 euro **15.00** Serija: Il cer-

catore di tesori **16.00** Grand Design Europa **17.00** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **18.55** Serija: Bourdain - Cucine segrete **20.00** Dalla A a LaEffe **21.10** Dok.: Pussy Riot - Una preghiera punk **22.50** Film: The Innocent

CIELO

12.15 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio - Texas **20.15** Serija: Affari di famiglia

21.10 Film: Hero (dram., '02) **23.15** Film: Indovina perché ti odio (kom., '12, i. A. Sandler)

DMAX

12.20 17.40 Chi offre di più? **13.15** Fai la scelta giusta **14.05** 20.20, 23.40 Banco dei pugni **15.00** Texas Tarzan **15.50** Dual Survival **16.45** Airport Security **18.35** Property Wars **19.30** Affari a tutti i costi **21.10** Acquari di famiglia **22.50** Te l'avevo detto **0.35** 1000 modi per morire

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.40** Posebna ponudba **11.30** Osmi dan **12.00** Dok. film: Svitaj se, svitaj... Podobe glasbene folkloristike **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** Dok. serija: Village Folk **15.55** 18.35 Otroški program: OP! **16.00** Kviz: Male sive celice **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** 23.05 Točka preloma **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Lepo je živeti (dram.) **22.00** Odmevi

SLOVENIJA2

6.00 9.10 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **9.00** Infodrom **10.15** Dobro jutro **12.50** 19.05, 0.35 Točka **13.55** O živalih in ljudeh **14.20** Na vrtu **14.50** Glasnik **15.20** Evropski magazin **15.40** Slovenci po svetu **16.10** Mostovi - Hidak **16.40** Velika ime na malega ekrana **17.40** 100 Ježkovih let - Misijon dobre volje, 5. del, pon. **18.00** Volitve 2014 **19.50** Zrebanje lota **20.00** Športni izziv **20.30** Spevoples Zeleni Jurij **22.10** Odd.: Bleščica **22.40** Film: Coco Chanel in Igor Stravinski

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** City folk **15.00** Istrska potovanja **15.40** Kino premiere **15.50** Vesolje je... **16.20** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **16.55** 20.00 Lokalne volitve 2014, soočenje **18.00** Sledi **18.25** Spomini **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - dnevnik, sledi šport **19.25** Šport **19.30** Alpe Adria **21.00** Boben **22.15** Peklenski izbor **23.00** Arhivski posnetki **23.45** Artevisione

TV PRIMORKA

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** Gledališka predstava: Časovni popotnik **18.00** 20.00 Lokalne volitve 2014 **18.25** Brginci **19.25** Besede miru **21.00** Alfi in muzikanti Evrope **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP TV

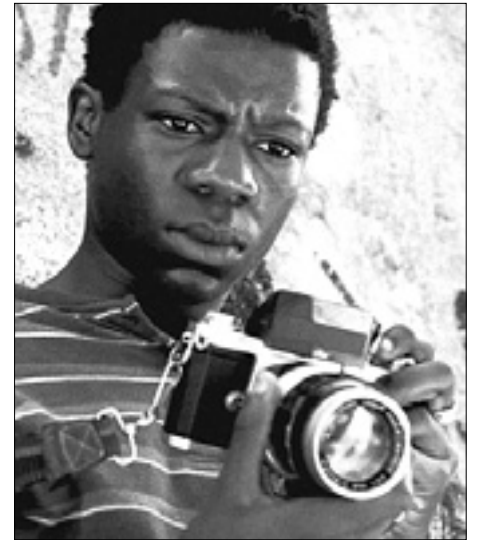
6.00 Risanke in otr. serije **7.25** 13.55 Serija: Lepo je biti sosed **8.15** 9.25, 10.35, 11.50 TV prodaja **8.30** 14.50 Serija: Queen Latifah show **9.40** 15.45 Nad.: Želim te ljubiti **10.50** 16.45 Nad.: Sila **12.05** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** 23.45 Serija: Mentalist **17.00** 18.55, 23.15 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče sefa **21.20** Film: Dokler naju jackpot ne loči (kom., '08, i. C. Diaz, A. Kutcher)

Rai Sreda, 1. oktobra Rai 4, ob 00.40

City of God

Brazilijski film **2002**
Režija: Fernando Meirelles
Igrajo: Matheus Nachtergaele, Seu Jorge in Alexandre Rodrigues

Brazilijski film City of God je resnična zgodba posneta po istoimenski knjižni uspešnici Paula Linsa, o surovi zgodbi odrasčanja temnopoltega dečka Buscapeja, ki se uspe naposled rešiti pred nasiljem okolja, v katerem se je rodil, in to s fotoaparatom.

Glavni lik filma, Božje mesto pa seveda ni oseba, temveč kraj. Gre namreč za stanovanjsko naselje, zgrajeno v začetku šestdesetih let. Dvajset let kasneje se je predel spremenil v enega najznamenitejših krajev Ria de Janeira in Fernando Meirelles je s filmsko zgodbo ujel tudi zgodbo in številne usode tega kraja.

KANAL A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm za Kobra 11 **9.15** 13.55 Serija: Revolucija **10.05** 16.30 Serija: Dva moža in pol **10.35** 17.00 Serija: Naša mala klinika **11.35** Serija: Kamp razvajencev **12.30** 13.40 Tv prodaja **14.45** Film: Obljuba ljubezni **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Vzpon planeta opic (zf) **21.55** Film: Dež za ubijanje **23.45** Film: Kung fu ubijalec

PLANET TV

11.00 13.20 Tv prodaja **11.15** Nan.: Mike in Molly **11.45** 16.35 Nad.: Talenti v belem **12.30** Modni oblikovalci Heidi Klum **13.35** 21.00 Kmetija - Nov začetek **14.35** Nad.: Sulejman Veličastni **15.40** Ellen **17.30** Nan.: Preiskovalci na delu **18.25** 18.55 Danes **18.30** Zvezde Danes **19.30** Predvolilno soočenje **20.00** Serija: Castle **22.00** Odd.: Bognedaj, da bi crknul televizor **23.00** Nan.: Prijatelji **23.35** Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Prva svetovna vojna v naših arhivih; 11.00 Studio D; 11.15 Srečanja z Alojzom Rebulo; 12.15 To je narava; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Moj Sv. Ivan; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Cankar: Gospa Judit - 13. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 14.45 Lokalne volitve; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Glasbena promenade; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočna kronika.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Singla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Ora musica; 11.00, 21.00 L'argomento; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 18.00, 19.00, 23.00 Glasbena lestvica; 13.35 Fegiz Files; 14.00, 21.30 Mi ritorni in mente; 14.35, 22.30 Summerbeach; 15.00 La via Francigena; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Album charts; 22.00 La via Francigena (pon.); 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst
Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 0463 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
 Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
 www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6
 TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
 advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
 oglasi@tmedia.it
 Brezplačna tel.št. 800912775
 Faks +39.0481.32844
 Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma

Suzuki se vrača v MotoGP

TOKIO - Japonska tovarna Suzuki bo v naslednji sezoni nastopila v elitnem tekmovanju motociklističnega svetovnega prvenstva, razredu MotoGP, s svojo ekipo. Japonci so razvili nov dirkalnik, GSX-RR, za tovarniško ekipo pa bosta v sezoni 2015 vozila Španca Aleix Espargaro in Maverick Vinales. Suzuki se je iz najmočnejšega razreda svetovnega motociklizma začasno poslovil pred dvema sezonama, a so se nato v japonski tovarni odločili, da bodo razvili nov dirkalnik.

Balotelli se trudi, toda ...

LONDON - Mario Balotelli v Liverpoolu zbujala različne reakcije. Navijači so ga posvojili, trudi se, a igra nihajoče. V 310 minutah igre ni v premier league dosegel niti gola, zadel je le v ligi prvakov proti Ludogoretsu. Prišel je, da bi nadomestil Luisa Suarezja, a mu ne sega niti do kolen. Zato ga mediji že napadajo. »Bil je na razprodaji, ker ga nihče ni maral,« piše Daily Mail. In še: »Drag izvajalec 11-metrovk, ki 11-metrovk ne izvaja, ker je v Liverpoolu to naloga Gerrarda...«

SKUPINA E						
	CSKA - Bayern 0:1, Manchester City - Roma 1:1					
Bayern	2	2	0	2:0	6	
Roma	2	1	1	6:2	4	
Manchester C.	2	0	1	1:2	1	
CSKA	2	0	0	1:6	0	

PRIHODNI KROG (21.10.): CSKA Moskva - Manchester City, Roma - Bayern.

SKUPINA F						
	Nikozija - Ajax 1:1, PSG - Barcelona 3:2					
PSG	2	1	1	4:3	4	
Barcelona	2	1	0	4:3	3	
Ajax	2	0	2	2:2	2	
Nikozija	2	0	1	1:2	1	

PRIHODNI KROG (21.10.): Nikozija - Paros SG, Barcelona - Ajax

SKUPINA G						
	Schalke - Maribor 1:1, Sporting Lizbona - Chelsea 0:1					
Chelsea	2	1	1	0	2:1	4
Maribor	2	0	2	0	2:2	2
Schalke 04	2	0	2	0	2:2	2
Sporting	2	0	1	1	1:2	1

PRIHODNI KROG (21.10.): Schalke - Sporting Lizbona, Chelsea - Maribor

SKUPINA H						
	Bate Borisov - Bilbao 2:1, Sahtjor - Porto 2:2					
Porto	2	1	1	0	8:2	4
Bate	2	1	0	1	2:7	3
Sahtjor	2	0	2	0	2:2	2
Bilbao	2	0	1	1	1:2	1

PRIHODNI KROG (21.10.): Bate Borisov - Sahtjor, Porto - Athletic

NOGOMET - Tudi v Nemčiji je presenetljivo, a zaslužno osvojil točko

Maribor še nepremagan

Schalke - Maribor 1:1 (1:0)

Strelca: 0:1 Bohar (38.), 1:1 Huntelaar (56.).

Schalke: Fahrman, Ayhan (od 46. Učida), Matip, Neustadter, Fuchs, Aogo, Boateng (od 79. Meyer), Choupo-Moting (od 67. Obasi), Barnetta, Draxler, Huntelaar.

Maribor: Handanović, Mejač, Rajčević, Šuler, Viler, Bohar (od 83. Sallalich), Mertelj (od 80. Ndiaye), Filipović, Vrščič (od 67. Mendy), Ibrahim, Tavares.

GELSENKIRCHEN - Maribor je pred 15 leti in enim dnevom v ligi prvakov na gostovanju v Rimu izgubil proti Laziu z 0:4. Sinpči je bilo v Nemčiji precej drugače. Čeprav so morali slovenski prvaki igrati brez poškodovanega Petra Stojanovića, so bili na dobri poti proti precej ugodnejšemu rezultatu. Po prvem polčasu so vodili z 1:0, na koncu pa je bilo 1:1 za drugo mariborsko točko v letošnji ligi prvakov.

Prvi polčas je minil v terenski prevladi domačih, ki pa svojih priložnosti oziroma polpriložnosti niso znali unovčiti. A tudi Štajerci so nekajkrat vzdignili na noge svojih 1300 navijačev na Schalkejevem stadionu, dokler ni za veselje slovenskih navijačev poskrbel Damjan Bohar. Ta je namreč lepo stekel v kazenski prostor in s strelom z dobrih desetih metrov unovčil lepo podajo Mitje Vilerja z leve strani ter dosegel svoj prvenec v elitnem tekmovanju.

Schalke pa je s Huntelaarjem izenačil v 56. minuti, ko je na robu kazenskega prostora po napaki obrambe lepo prišel do strela in žogo po tleh poslal v levi spodnji kot vrat Maribora. Pet minut pozneje so imeli gostitelji novo lepo priložnost, ko je Julian Draxler s slabih 16 metrov meril po tleh, izkazal pa se je Jasmin Handanović. Schalke je bil v tem delu odločnejši in konkretniji, a Maribor je vseeno na trenutke znal opozoriti nase. Izraelsko-etiopski nogometaš Maribora Sintayehu Sallalich je v 89. minuti hitro stekel v protinapad, sam končal akcijo, a brez uspeha.

Kljub temu so se Štajerci dobre volje vračali v domovino, ne nazadnje so ne le ostali v igri za napredovanje, ampak zaslužili še pol milijona evrov in pokazali, da znajo kaj je nogomet.

Manchester City - Roma 1:1 (1:1)

STRELCA: 1:0 Agüero (4., 11-m), 1:1 Totti (23.).

Manchester City: Hart; Zabaleta, Kompany, Demichelis, Clichy; Jesus Navas (od 46. Milner), Y. Touré, Fernandinho, Silva; Agüero (od 83. Jovetić), Džeko (od 57. Lampard). (Caballero, Mangala, Sagna, Kolarov). All. Pellegrini.

Roma (4-3-3): Skorupski; Maicon (od 89. Torosidis), Manolas, Yanga-Mbiwa, Coke; Pjanić, Keita, Nainggolan; Florenzi (od 83. Holebas), Totti (od 72. Iturbe), Gervinho.

MANCHESTER - Roma se je proti angleškemu prvaku izkazala. Igrala je zrelo, ni se samo branila. Trener Garcia je na

igrišče poslal svoje najbolj izkušene nogometaše (Totti, Cole, Maicon, Keita), najbolj je to potezo nagradil kapetan Totti, ki je po uvodnem zadetku Agüera z bele točke (prekršek je zagrešil Maicon) že v 23. minuti izenačil, s tem pa pri 38 letih in 3 dneh postal najstarejši strelca gola v ligi prvakov. Prejšnji rekord je pripadel Angležu Giggsu s 37 leti 295 dnevi.

Roma je zelo pritisnila tudi v začetku drugega polčasa, dokler ni trener Cityja Pellegrini okrepil zvezno vrsto (Lampard namesto Džeka). Zadnje minute so bile v znamenju napadov Angležev, končni izid pa je pravičen, čeprav je sodnik morda v škodo Manchesterja spregledal še eno najstrožjo kazen.

V najboljši tekmi dneva je Paris St Germain brez Ibrahimovića s 3:2 premagal Barcelono.

Danes ob 20.45: Atletico Madrid - Juventus, Malmö - Olympiakos, Basel - Liverpool, Ludogorec Razgrad - Real Madrid, Zenit St. Peterburg - Monaco (18.00), Bayer Leverkusen - Benfica, Arsenal - Galatasaray, Anderlecht - Borussia Dortmund

Marko Šuler (desno) v boju za žogo z bivšim igralcem Milana Huntelaarjem ANSA

ODBOJKA - Od danes do nedelje v Trstu spet tekme svetovnega prvenstva

Zanimivo že na začetku

Kitajska zadnjič do kolajne leta 2002, Japonke finalistke pred štirimi leti - Danes in jutri igrata proti Nemčiji in Hrvaški

Čeprav je svetovno prvenstvo v ženski odbojki največ gledalcev doslej privabilo konec prejšnjega tedna, je pametno narediti tokrat izjemo. V Trstu zagotovo. Današnji in jutrišnji spopadi med azijskima vesilama Kitajsko in Japonko in evropskima Nemčijo in Hrvaško utegneta biti najzanimivejša v 2. fazi tržaškega dela SP. Običajno velja, da je pravi užitek gledati Azijke, nekdanje učiteljice odbojke, ki so jih zdaj mnogi dohiteli. Med letom 1962 in 1986 sta tile reprezentanci skupno osvojili pet od sedmih naslovov svetovnih prvakinj: trikrat Japonke (1962, 1967, 1974), dvakrat pa Kitajke (1982, 1986). Kitajsko obdobje največje slave sovpadajo s igranjem za reprezentanco super zvezdnice Lang Ping, ki je bila pred 13 leti na prazniku Mednarodne zveze FIVB v Buenos Airesu imenovana za odbojkarično stoletja (med moškimi sta si to priznanje delila Italijan Lorenzo Bernardi in Američan Karch Kiraly, ki je na tem prvenstvu trener reprezentance ZDA). Zdaj je Lang Ping v Trstu v svoji izbrani vrsti v vlogi trenerke. Kitajke pravzaprav nikoli niso abdicirale. Na SP leta 1990 in 1998 so bile druge, leta 2002 četrte, po 28 letih pa so se na domačem SP 2010 na zmogovalni oder - z bronom - vrnile tudi Japonke.

Tekmi prvih dveh tekmovalnih dni nobena izmed štirih reprezentanc ne sme izgubiti (pozor tudi na Azerbajdžan), če ci-

lja na uvrstitev v 3. fazo, v katero se uvrstijo le po tri najboljše reprezentance iz obeh preostalih skupin prvenstva. Tiste z največjo doto točk iz prve faze (Italija in Dominikanska republika, ki pa igrata vse tekme v Bariju) so seveda v prednosti, zato jih morajo nasledovalke nujno premagati.

VIDEO CHECK - To je sistem ugotavljanja dotikov mreže in zoge ter outov s pomočjo televizijskih posnetkov. V vsakem setu se sme vsaka reprezentanca dvakrat pritožiti nad sodnikovo odločitvijo. Če se pokaže, da ima prav, ostane število pritožb nespremenjeno.

VSTOPNICE - Cene vstopnic za ogled dveh tekem na dan (ob 17.00 in 20.00) so nespremenjene (od 33 do 11,5 evra), abonma za preostalih osem tekem pa velja od 28 do 90 evrov.

SPORED V TRSTU

Danes 1. oktobra
17.10 Hrvaška - Japonka
20.00 Nemčija - Kitajska

Jutri, 2. oktobra
17.00 Nemčija - Japonka
20.00 Hrvaška - Kitajska

Sobota, 4. oktobra
17.00 Nemčija - Belgija
20.00 Hrvaška - Azerbajdžan

Odbojkarice OK Val med tekmo Brazilija - Kamerun v Trstu

FOTOD@MIJAN

Nedelja, 5. oktobra
17.00 Nemčija - Azerbajdžan
20.00 Hrvaška - Belgija

Vrstni red skupine E: Kitajska 8, Italija 7, Dominikanska republika 6, Japonka 5, Belgija in Hrvaška 3, Azerbajdžan in Nemčija 2.

Tekme Italije v Bariju: danes ob 20.00 Italija - Azerbajdžan; jutri Italija - Belgija; 4.10 Italija - Japonka, 5. 10. Italija - Kitajska
V naslednjo fazo napredujejo tri najboljše ekipe

KOŠARKA Phoenix, ekipa štirih bratov

PHOENIX - Košarkarsko moštvo v ligi NBA Phoenix Suns se bo v novi sezoni lahko pohvalilo kar z dvema bratskima navezama. Ob bratski navezi Gorana in Zorana Dragiča bosta v majici Phoenixa zagrata še dvojčka Markieff in Marcus Morris, ki sta se dogovorila še za štiriletno podaljšanje sodelovanja z moštvom iz Arizone. Brata Morris sta pod obročema moštva pomagala že v minuli sezoni.

Markieff Morris se je Phoenixu pridružil leta 2011, Marcus pa je v Arizono prišel lani iz Houstona.

SUPERPOKAL - Košarkarji Krke so zmagovito začeli novo sezono. V Senčurju so v slovenskem superpokalu premagali Union Olimpijo z 68:65 (17:15, 36:32, 47:49)

ZAGREB - Petinpetdesetletni Aleksandar Petrović, starejši brat pokojnega jugoslovanskega in hrvaškega asa Dražena Petrovića, po katerem je poimenovana Cibonina dvorana, je novi predsednik zagrebške Cibone, za katero je tudi igral in bil njen trener.

TAT? - Nekdanji srbski košarkarski zvezdnik in reprezentant Dejan Koturović (igral je tudi v Italiji in ligi NBA) je zaradi suma ponarejanja dokumentov že 16 dni v makedonskem zaporu v Gevgeliji. Iz Makedonije je Koturović mejni prehod Bogorodica med Gričo in Makedonijo 13. septembra prečkal z ukradenim vozilom,

VEČ - Kaka bo v ameriški ligi MLS zaslužil več kot David Beckham. Ta je v dresu Los Angelesa prejemal 6,5 milijona evrov letnega zasluzka, brazilski zvezdniki napadalec pa v Orlando Cityju 7,1 milijona dolarjev.

Igralke OK Val uživale ob tekmi v Trstu

Tekmo prve faze SP med Brazilijo in Kamerunom, ki je bila prejšnja sredo v Trstu, so si v spremstvu Sandra in Tjaše Corva ogledale tudi mlade odbojkarice Odbojkarskega kluba Val iz Štandreja. V Trst so prišle s klubskima voziloma. Gre za dekleta, ki so lani osvojile naslov goriških prvakinj do 12 let, v svoj objektiv pa jih je ujel naš fotograf.

46. BARCOLANA - Pogovor s predsednikom SVBG Mitjo Gialuzom

Jadralce je treba tudi ljubkovati

Letošnja, že 46. Barcolana je prežeta z novostmi. Prenovljen in bogatejši ni samo program desetdnevne prireditve, ki bo doživela svoj višek v nedeljo, 12. oktobra, ampak nasploh je svež zaigon občutiti tudi v celotnem organizacijskem stroju, ki želi ohranjati tradicijo, hkrati pa ponuditi mestu dogodek za vse okuse in starosti na morju in na kopnem. O tem in še marsičem smo se pogovorili s predsednikom kluba Società velica Barcola Grignao Mitjo Gialuzem, ki bo Barcolano doživel prvič v tej vlogi.

Letošnji program je pester in bogat. Ali je to morda dokaz, da ima Barcolana še vedno možnost razvoja?

Tako je. Dolgo je bila prireditev enolična, zato smo jo posodobili z dogodki na kopnem in na morju. Izbrali smo novo traso nedeljske regate, privabili smo katamarane, ki so prave morske formule ena, dodali smo še druge regate, ki bodo v dogajanju vključili otroke in pa lastnike starodavnih jadrnic, skratka, prešli bomo od lesa do najnovejših jadrnic iz karbonskih vlaken. Na kopnem pa bo prenovljeno naselje s stojnicami. Barcolana se je obenem povezala z Dunajskim kulturnim salonom, kjer bodo v dneh pred nedeljsko regato gradili leseno jadrnico, ki jo bomo splavili v soboto, 11. oktobra ob 11. uri.

Prenovitev je torej predvsem povezana z željo, da v Trst privabite še več jadrcev in gledalcev?

Želimo privabiti veliko turistov in veliko Tržčanov, ki so bili v zadnjih letih nekoliko naveščani Barcolane. Ravno Tržčani morajo biti najbolj ponosni na ta dogodek; to ni tujek, ampak se je prireditev rodila pri Tržčanin. To je tudi priložnost, da si Tržčani spet prilastijo morje, kar ima izjemen simboličen pomen.

Ali mislite, da vam bo uspelo? Kakšen je odziv Tržčanov v teh dneh?

Dober. Vso svojo kreativnost bodo pokazali na več kot 140 dogodkih sklopa FuoriRegata. Obenem so tisti, ki so že izpolnili predprijavo na nedeljsko regato, drugi pa so finančno in organizacijsko podprli prireditev. Barcolana je namreč rezultat skupinskega dela več subjektov, javnih uprav, sponzorjev, prostovoljcev.

Koliko je že predprijav?

Porast predprijav je znaten in spodbuden, a ničesar ne bom razkril. Sem vraževeren.

Lani je na nedeljski regati sodelovalo 1562 jadrnic. Ali ste si letos zastavili višji cilj?

Naj povem, da bo prvih 1800 vpisanih dobilo v dar kavni avtomat Illy Kimbo. Mislim, da bo to število tudi naš cilj.

Ob kavnem avtomatu pa bo vsak prejel v dar še druga darila. Dandanes je namreč pomemben tudi ta vidik ...

Res je. Lastnike in jadrce je treba ljubkovati. Naj bo to vabilo za Tržčane, da ugotovijo, kaj smo jim pripravili.

Lani je Esimit Europa 2 zmagala četrtič zapored. Z njeno prisotnostjo se je za nekorektno čar tekmovalnosti nekoliko izgubil, saj so presenečenja bila maloverjetna. Se strinjate?

Srečni moramo biti, da sodeluje na naši regati najhitrejša jadrnica na svetu, ki ima vizionarskega lastnika kot je Igor Simčič, ki je zbral na krovu mednarodno ekipo, ki pluje pod zastavo Evropske unije. To je meni všeč, ker sem prepričan evropeist. Igorju sem sicer že napovedal, da bomo zanj prej ali slej dobili konkurenta. Že letos bo na Barcolani nekaj večjih jadrnic, ki bodo pihale za

ovratnik Esimitu. O tem boste izvedeli kaj več v naslednjih dneh.

Torej je po vašem mnenju dobro, da gostimo Esimit Europa 2?

Seveda. Barcolana lahko raste samo, če ji vsakič dodamo kaj novega. V Trst bi rad privabil še hitrejšo jadrnico od Esimita Europe 2, da bo na regati še več tekmovalnega duha. Letos smo uvedli novo kategorijo super maxi, v kateri bo zanimiv boj za prvo mesto, Esimit pa bo v kategoriji največjih jadrnic mega yacht.

Kakšen pa je odziv tistih, ki so na manjših jadrnicah?

Seveda so zadovoljni. Saj je med Barcolano in osrednjo predvsem družbeno, ki ga je sicer v današnjem življenju vedno manj. Vsi, ki se v nedeljo zjutraj zbudijo ob sedmih in se podajo na regatno polje, jih družijo ljubezen do morja, jadrnja in mesta.

Na julijski tiskovni konferenci ste napovedali, da boste Barcolano promovirali tudi na Hrvaškem in v Sloveniji, predvsem s sodelovanjem s klubi. Ali vam je to uspelo?

Samo delno. Po pošti smo poslali 3200 razpisov, pred tem pa smo vsem klubom iz Slovenije in hrvaške poslali razglednice Barcolane s slovenskim in hrvaškim prevodom. Upam, da smo s tem tudi njih ljubkovali.

Ali se je med njimi kdo že prijavil?

Seveda, prijavila se je tudi ruska posadka. Barcolana pridobiva vedno bolj mednarodni značaj.

V središču pozornosti je bil lani tudi neljub dogodek med Esimitom Europa 2 in organizacijo okoljevarstvenikov Greenpeace. Ali se lahko ponovi?

Mislim, da je Barcolana velik dogodek, ki daje vidljivost tistim, ki na

Mitja Gialuz

FOTODAMJ@N

stopajo, a tudi drugim, ki iščejo vidljivost in se morda borijo za določene ideje in vrednote. Vsekakor pa mislim, da letos ne bo težav. Če se bo kaj zgodilo, pa želimo, da ponudimo kozarec vina tudi Greenpeaceu in mu dovolimo, da sodeluje na prazniku, ki je od vseh. Tako od tistih, ki tekmujejo, kot od onih, ki protestirajo.

Lani smo v komentarju Primorskega dnevnika potožili, da je v naselju na tržaškem nabrežju težko slediti

Evropska prestolnica jadrnja

Trst bo od petka, 3. oktobra do nedelje, 12. oktobra evropska prestolnica jadrnja. Tako poudarjajo organizatorji, ki so pripravili bogat niz jadrnih dogodkov. Ob nedeljski regati in že tradicionalnih regatah starodavnih jadrnic Barcolana classic, Barcoline za otroške razrede, bo športni program letos vključeval še niz drugih regat, da bo tako v desetih dneh kar dvanajst jadrnih dogodkov. Pred Velikim trgom se bodo med 9. in 11. oktobrom, merili štiri katamarani (40 čevljev), prave morske formule 1, ki sodelujejo v nizu tekmovalni Extreme Sailing Series. Organizatorji napovedujejo spektakel tudi med 4. in 8. oktobrom, ko bo Barcolana fun čas za deskanje in kajtanje, letos tudi deskanje na vodi. Pravi morski akrobati, sicer deskarji na vodi, se bodo predstavili v bazenu na Ponterošu. V petek, 10. oktobra, pa bo na vrsti Izziv Barcolane (Barcolana challenge), na katerem se bodo zmagovalci vseh 13 kategorij lanske Barcolane pomerili na plovilih istega tipa Este 24. V soboto in nedeljo, 11. in 12. oktobra pa bo na vrsti še finalni niz regat razreda Este 24.

Kot običajno, bo start Jesenskega pokala ob 10. uri. V sredo, 8. oktobra, odprtje naselja Barcolana

ARHIV, FOTODAMJ@N

dogajanju na morju. Novinarica Poljaka Dolhar je predlagala, da bi morda bilo dobro, če bi vsaka stojnica ponujala televizijski prenos regate. Se strinjate?

Dobra ideja. Letos je morda prepozno, vendar upam, da bo na nabrežju več večjih ekranov. Upam, da si bodo ljudje regato, ki nam jo zavida cel svet, ogledali v živo z nabrežja, ali pa s kraškega roba, z Napoleonske ceste ali s Furlanske ceste.

Veronika Sossa

NOGOMET - Še odmevi o tekmi med Triestino in Krasom

Niso se zabavali

Na tekmi Triestina - Kras se je na tribunah zbralo mnogo znanih obrazov, ki le redkokdaj zahajajo na stadion Rocco. Te vidne - in ne samo športne - predstavnike smo vprašali za mnenje o tekmi, ki se je končala brez zmagovalca:

Nogometar UFM iz Trziča Alen Carli: »Rezultat je pošten glede na prikazano igro obeh ekip. Tekmo je bolj začela Triestina, v drugi polovici prvega dela pa je prišel v ospredje Kras. V drugem polčasu pravih priložnosti nismo videli, razen nevarnejšega strela Triestine. Mislim, da sta navsezadnje obe ekipi lahko zadovoljni s točko. Nismo videli dobrega nogometa. Na papirju je Kras boljši, morda pa se je poznala Žlogarjeva odsotnost. On je bolj tehnično podkovan. Triestina ima nekaj dobrih igralcev, a manjka ji še nekaj kakovosti, da bi postala bolj konkurenčna.«

Miloš Tul je bil do lani pomočnik trenerja Costantinija na klopi Triestine: »Globalno gledano je bila tekma nekoliko pod pričakovanji, a za obe ekipi veljajo olajševalne okoliščine. Triestina vemo zakaj, Kras pa je bil brez odločilnega igralca, to je Žlogarja. Njegove izkušnje bi bile izredno dragocene in ekipa bi imela večje ravnovesje. Če izvzamemo tistih dvajset minut v drugem polčasu je imel Kras nekaj težav na sredini igrišča. Ni uspel kontinuirano napadati in vzpostaviti nekega reda na sredini igrišča. Kras je začel zelo v krču, tekmo so občutili bolj kot domačini, ki so sicer v večji stiski. Obrambna

Malo igre, precej grobosti

FOTOD@MIAN

vrsta Krasa je nekoliko zaškripala. So še malce neuigrani, a Žlogar pred obrambo rešuje precej teh problemov. Z obstanikom za obe ekipi ne bo težav, tudi glede na stanje v nekaterih drugih klubih. Kras ima še veliko adutov in možnosti izboljšanja. Lahko zanesljivo doseže obstanek in morda še kaj več.«

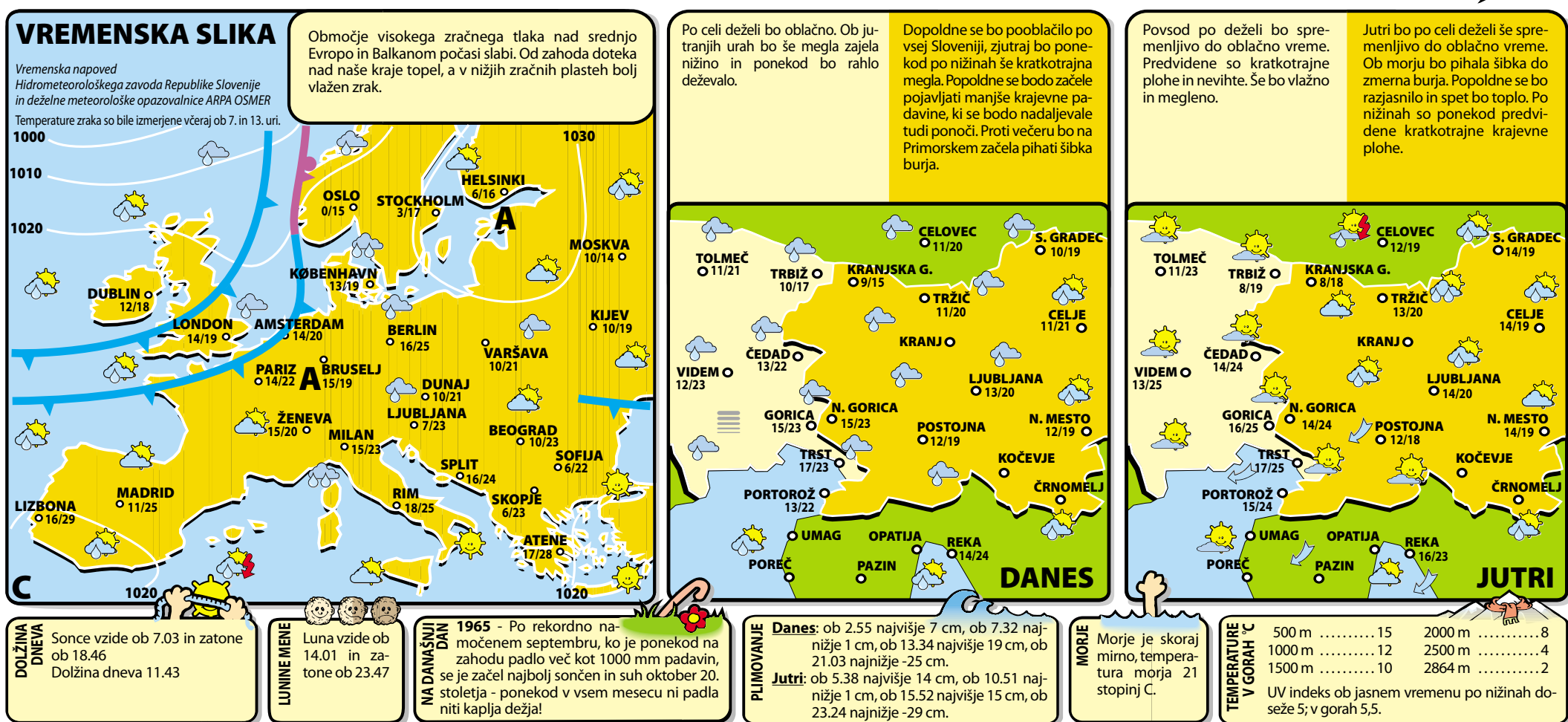
Župan občine Repentabor **Marko Pisani** je tekmo spremljal na stranski tribuni Valmaura skupaj z najbolj vročimi navijači Krasa: »Mislim, da se je pri obojih poznala napetost. Ne skrivam, da sem pričakoval nekaj več s strani naših fantov, am-

pak je razumljivo, da si na takem stadionu pod večjim pritiskom. Izid je vsekakor pravičen in točka je zadovoljila obe ekipi. Vsekakor bi podčrtal dejstvo, da je šlo za pravi praznik športa, brez napetosti in težav.«

Goriški pokrajinski predsednik SKGZ **Livio Semolič** je bil do zadnjega neodločen, ali oditi na Friuli na tekmo Udinese - Parma ali na Rocco, nazadnje se je odločil za »tržaški« derbi. Vprašali smo ga, ali se je izbire kesal: »Kesal se nisem, saj je šlo za zgodovinski dogodek, čeprav iz čisto tehničnega vidika je bila tekma dokaj dolgočasna s številnimi napakami in sko-

raj nobene izdelane akcije. Zlasti na strani Krasa je bilo čutiti določeno tremo. Tekma je imela poseben čar in določeno čustveno napetost, ki pa ni nikoli preseгла meje športnega dogodka. Neodločen izid je pravičen, zdela pa se mi je, da je bil na koncu izid manj pomemben kot sam dogodek. Navijači Triestine so dokazali, da ostaja velika vezanost na to zgodovinsko društvo, po drugi strani pa imamo slovensko društvo, ki je danes na istem nivoju, kar je za našo narodno skupnost v ponos in torej čestitke vodstvu Krasa, da so društvo popeljali do tega nivoja.«

Trener **Milan Micussi** je stalen gost na tržaških stadionih: »Tekmo sta obe ekipi občutili. Že pred začetkom srečanja sem napovedal neodločen 1:1, ker take tekme noče nihče izgubiti. Normalno je, da ne vidiš dobrega nogometa, a sem kljub temu dokaj razočaran nad igro obeh ekip. Tekma je bila zelo počasna, kot da bi vsi imeli trde noge. Hitrosti izvajanja, preigravanja, treh zaporednih podaj, ničesar nismo videli, razen ogromnega števila izgubljenih žog. Razumem, da sta obe ekipi potrebovali točke, a tekma je bila s taktično-tehničnega vidika vseeno preskromna. Z ofenzivnega vidika nismo videli pravih kombinacij, obrambnih napak je bilo obratno preveč, začeni z napako vratarja Krasa. Od dveh ekip lahko po mojem Triestina veliko bolj napreduje, Kras pa je v primerjavi s tekmo proti Altovicentinu naredil korak nazaj.« (L.E.)

Dama s hermelinom sprva brez hermelina

PARIZ - Znamenita slika italijanskega umetnika in izumitelja Leonarda da Vincija Dama s hermelinom ponovno buri duhove. Francoski znanstvenik Pascal Cotte je namreč ugotovil, da dama sprva v rokah ni držala živali. Da Vinci je najprej naslikal portret dame brez hermelina, nato pa nanj naslikal še dve različici hermelina, ki se razlikujeta po krznu. Cotte je Dama s hermelinom zadnja tri leta preučeval s tehnologijo reflektivnega osvetljevanja (Layer Amplification Method). Sliko je osvetljeval s serijo močnih luči, odseve pa posnel s kamero. Na podlagi meritev je nato ugotovil, kaj se je z umetnino dogajalo med posameznimi nanosi barv. (STA)

Kubanski režim prepovedal parfuma Ernesto in Hugo

HAVANA - Kuba se je znašla sredi parfumske krize. Tamkajšnje komunistične oblasti so prepovedale dva nova parfuma za moške, poimenovana Ernesto in Hugo, ki ju je izdelalo državno podjetje Labiofam. Uporaba imen dveh revolucionarjev v tovrstne namene naj bi bila nesprejemljiva. Ime Ernesto se nanaša na v Argentini rojenega vodjo kubanske revolucije Ernesta Che Guevara, Hugo pa na lani preminulega venezuelskega predsednika Huga Chaveza. Izvršni komite kubanskega ministrskega sveta poudarja, da sta osebnosti, kot sta Che Guevara in Hugo Chavez, "sveti, danes, jutri in za vekomaj".

BIOSFERA - Naravo izkoriščamo hitreje, kot se obnavlja

WWF: Število divjih živali v 40 letih manjše za polovico

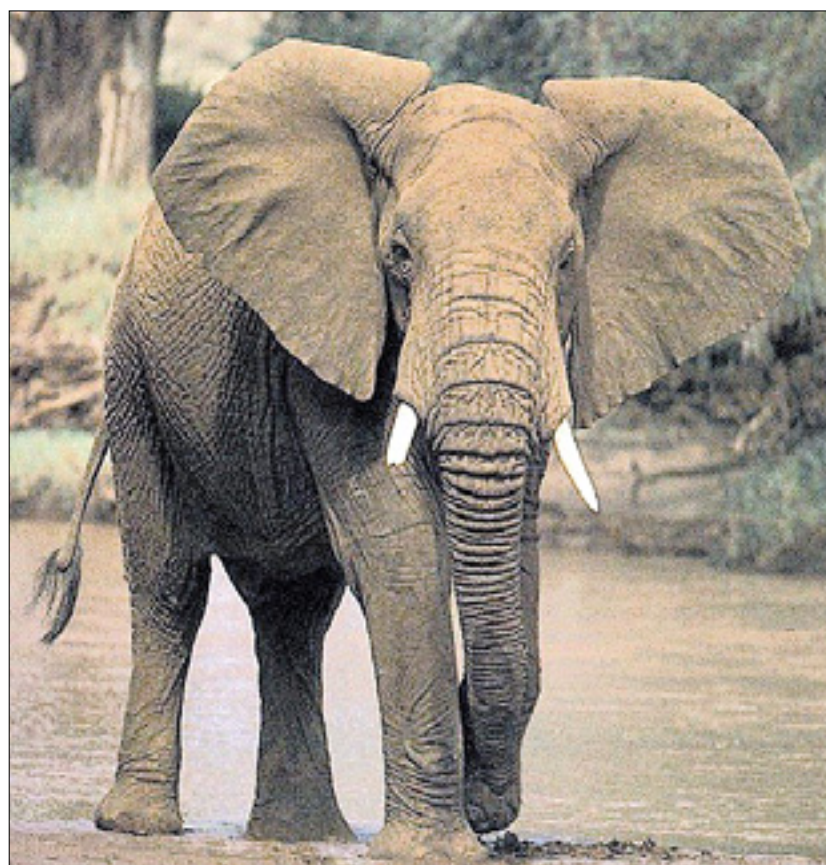
PARIZ - Število divjih živali se je v zadnjih štirih desetletjih zmanjšalo za več kot polovico, kaže včeraj objavljeno poročilo Svetovnega sklada za naravo (WWF). Ob tem opozarja, da je človek v tem času naravo izkoriščal hitreje, kot se je lahko obnavljala, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Kot je organizacija zapisala v letošnjem poročilu Živi planet, se je populacija kopenskih živali med letoma 1970 in 2010 zmanjšala za 39 odstotkov, medtem ko je število vodnih živali upadlo celo za 76 odstotkov. To pomeni, da danes na Zemlji živi polovica manj sesalcev, ptic, plazilcev, dvoživk in rib kot pred 40 leti, izpostavlja poročilo, v okviru katerega so obravnavali 3000 vrst vretenčarjev.

Ob tem WWF opozarja, da omenjene številke dokazujejo, da je človek živalsko populacijo zmanjševal precej hitreje, kot se je bila ta sposobna sama obnavljati. Za tako porabo naravnih virov, kakršna je bila v omenjenem obdobju, bi potrebovali 1,5 Zemlje, da bi bila ta poraba vzdržna, poudarja. "S tem, da od narave vzamemo več, kot lahko nadomesti, ogrožamo lastno prihodnost," je ob predstavitvi poročila poudaril generalni direktor organizacije Marco Lambertini.

Zadnje tovrstno poročilo je WWF objavil leta 2012 in v njem ugotovil 28-odstotno zmanjšanje populacije živali med letoma 1970 in 2008, vendar pa je bilo vanj vključenih le 2688 živalskih vrst. Novo poročilo upošteva rast in upadanje populacij 3038 vrst živali, ki jih je na svetu več kot 10.000, od slonov, morskih psov, do želv in albatrosov.

Poročilo tudi opozarja, da se je z veliko rastjo svetovnega prebivalstva

zmanjšala biološka zmogljivost ali biokapaciteta, torej je manj biološko produktivnih površin, ki so se sposobne regenerirati. Medtem ko je leta 1970 na svetu živelo okoli 3,7 milijarde ljudi, jih je bilo leta 2010 že sedem milijard. Po napovedih naj bi število svetovnega prebivalstva do leta 2050 naraslo na 9,6 milijarde, do leta 2100 pa na 11 milijard, kar pomeni, da bo na posameznika še manj tovrstnih površin, izpostavlja poročilo.

WWF tudi izpostavlja razlike med državami in regijami v porabi in zmanjšanju biotske raznovrstnosti. "Revne države imajo najmanjši okoljski odtis, a največje izgube ekosistemov," piše v poročilu. Največji upad števila divjih živali, 65-odstoten, so zabeležili v tropskem pasu, medtem ko se je populacija živali v zmernem pasu zmanjšala za 36-odstotkov. Najbolj drastičen upad, kar 83-odstoten, beležijo v Latinski Ameriki. (STA)

BELGIJA - Obsojen je na dosmrtno kazen

Posiljevalcu in morilcu odobrili evtanazijo

BRUSELJ - Belgijcu, ki zaradi posilstev in umora prestaja dosmrtno zaporno kazen, je prizivno sodišče v Bruslju v ponedeljek dokončno dovolilo evtanazijo. 50-letni Frank Van Den Bleeken želi umreti, ker trdi, da mu zdravljenje do zdaj ni pomagalo pri obvladovanju potrebe po spolnem nasilju.

Moški je bil obsojen v 80. letih prejšnjega stoletja, ko je bil star 20 let. Za zapahi je že 30 let, kot zapornik pa se tri leta bori s sodnimi mlini, da bi mu dovolili umreti. Za evtanazijo je prvič zaprosil leta 2011 in pri tem navedel "neznosne duševne muke", a državna komisija za evtanazijo je želela pred odobritvijo preučiti vse mogoče terapije.

Sam je v obrazložitvi navedel, da nima nobene možnosti za izpušitev, saj ne more obvladovati svoje potrebe po spolnem nasilju, zato je zaprosil za uveljavitev pravice do medicinske pomoči pri samomoru. Po besedah odvetnikov ga je v zadnjih letih pregledalo več zdravnikov in psihologov, ki mu niso mogli pomagati, ampak so le ugotovili, da neizmerno trpi.

Svojci žrtve, ki jo je Van Den Bleeken umoril, razumejo njegovo željo. "Moral bi umreti v svoji zaporniški celici," je za časnik Het Latste Nieuws dejala sestra žrtve.

Van Den Bleeken je prvi zapornik, ki so mu odobrili evtanazijo. Odkar je prvič zaprosil za evtanazijo, je za to možnost zaprosilo še 15 belgijskih zapornikov. V Belgiji je primer sprožil ostro razpravo o stanju v belgijskih zaporih. Predsednica organizacije za nadzor

Frank Van Den Bleeken

razmer v zaporih Delphine Paci je poudarila, da so za tako visoko število prošenj za evtanazijo med zaporniki krive "nevzdržne razmere" v belgijskih zaporih.

Evropsko sodišče za človekove pravice je že nekajkrat kritiziralo Belgijo zaradi neustrezne obravnave zapornikov z duševnimi motnjami. Tako kot druge članice Evropske unije tudi Belgija nima smrtnih kazni.

V Belgiji je evtanazija dovoljena od leta 2002, in sicer za "ljudi, ki trpijo neznosne muke, tudi psihične". Belgija ni edina evropska država, ki dovoljuje evtanazijo, a je prva, ki jo je letos februarja uvedla na neozdravljivo bolne otroke, ne glede na njihovo starost, kar je naletelo na številne kritike verskih skupnosti tako doma kot v tujini. (STA)